

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027</p> <p>Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021)</p> <p>Cod manual: PS- MIDR36</p> <p>Ediția I Revizia 0</p>	<p>Pagina 1</p>
--	---	-----------------

E1.2.2L FIȘA DE EVALUARE GENERALĂ A PROIECTULUI DR 36 LEADER (proiecte de investiții) cu obiective care se încadrează în prevederile art. 73-Investitii din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021

Numărul de înregistrare al Cererii de Finanțare* (CF):

*se va prelua din....

Date generale:

Denumire solicitant: _____

Titlu proiect: _____

Denumire GAL: Asociatia Grupul de Actiune Locală Suceava Sud Est

Numar autorizare GAL 21 din data 01.08.2024

Cod de identificare fiscala a GAL-ului: 36778640

Data depunerii proiectului in sistem : _____

Data transmiterii proiectului la SLINA-OJFIR/CRFIR

Obiectivele proiectului se încadrează în prevederile Reg. (UE) nr. 2115 din 2021 , art. 6 , alin (1) si (2)

Raportul de selectie nr. ....din data de .....emis de GAL ....

Amplasare proiect (localitate): _____

Statut juridic solicitant: _____

Date personale reprezentant legal

Nume: _____ Prenume: _____

Funcție reprezentant legal: _____

Funcția reprezentantului legal al proiectului (asociat unic/asociat majoritar/administrator)

(se va completa de către expertul evaluator de la nivel județean prin preluarea informațiilor din Cererea de Finanțare- Secțiunile B.1 si B.2)

A.Status proiect in urma analizei GAL:

	DA	NU
Proiectul este inclus in Raportul de selectie nr. ....din data de .....emis de GAL cu status „eligibil si selectat in vederea finantarii	☐	☐

Punctaj obtinut dupa verificarea criteriilor de selectie de către GAL:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 2
--	--	----------

B. Analiza tip investitie

Tipul de investitie	DA	NU
Investitii de tip social/ in interesul comunității/ neproductive etc	☐	☐
Investitii de tip competitiv/economic	☐	☐

C. VERIFICAREA CRITERIILOR DE ELIGIBILITATE GENERALE (SOLICITANT SI PROIECT)

EG1-Verificarea eligibilității solicitantului	Verificare efectuată		
	DA	NU	NU ESTE CAZUL
EG1.1 Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili așa cum sunt aceștia definiți în Fișa intervenției elaborată de către GAL , respectiv			
Persoana fizică autorizată (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;	☐	☐	
Intreprinderi individuale (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;	☐	☐	
Intreprinderi familiale (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;	☐	☐	
Societate în nume colectiv – SNC (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare)	☐	☐	
Societate în comandită simplă – SCS (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);	☐	☐	
Societate pe acțiuni – SA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);	☐	☐	

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027</p> <p>Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021)</p> <p>Cod manual: PS- MIDR36</p> <p>Ediția I Revizia 0</p>	<p>Pagina 3</p>
--	---	-----------------

<p>Societate în comandită pe acțiuni – SCA (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);</p>	☐	☐	
<p>Societate cu răspundere limitată – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);</p>	☐	☐	
<p>Societate comercială cu capital privat (înființată în baza Legii nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare);</p>	☐	☐	
<p>Cabinet medical individual</p>	☐	☐	
<p>EG1.2 Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR și EURI</p> <p>Art. 17 din HG 1570</p> <p>Solicitanții/Beneficiarii/ după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare, pot depune proiecte aferente intervențiilor de investiții derulate prin PS 2023-2027.</p>	☐	☐	
<p>EG 1.3 Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele luate în Declarația pe proprie răspundere F, aplicabile proiectului?</p>	☐	☐	
<p>EG 1.4 Solicitantul a respectat condiția de a depune un singur proiect pe o intervenție din SDL în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL? (conform HG 1570/2022)</p>	☐	☐	
<p>EG 1.5 Solicitantul nu trebuie să fie în insolvența, în conformitate cu legislația în vigoare</p>	☐	☐	☐
<p>EG 1.6 Solicitantul a prezentat dovada cofinanțării private a investiției prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului (cu excepția proiectelor pentru care se aplica o rata de finanțare de 100%)?</p>	☐	☐	☐
<p>EG1.7 Cheltuielile propuse în proiect nu fac obiectul dublei finanțări cu alte cheltuieli finanțate din FEADR/ EURI sau din alte fonduri publice;</p>	☐	☐	
<p>EG1.8 Solicitantul nu a creat condiții artificiale pentru accesarea sprijinului în cazul proiectelor prezentate de solicitanții privați</p>	☐	☐	☐
<p>EG1.9 Solicitantul a aplicat o semnătură electronică validă și emisă în baza unui certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de</p>	☐	☐	

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 4
--	--	----------

Încredere calificat care se află în lista oficială a Uniunii Europene pe documentele emise?			
--	--	--	--

Detaliere EG 1.8 VERIFICAREA CONDIȚIILOR ARTIFICIALE AFERENTE PROIECTELOR DEPUSE DE SOLICITANTI PRIVATI

Verificarea condițiilor artificiale	Verificare efectuată	
	DA	NU
Au fost identificate în proiect următorii indicatori de avertizare care pot conduce la verificări suplimentare vizând crearea unor condiții artificiale?		
1. Același sediu social se regăsește la două sau mai multe proiecte?	☐	☐
2. Mai mulți solicitanți/beneficiari independenți din punct de vedere legal au aceeași adresă și/sau beneficiază de infrastructura comună (același amplasament, utilități, spații de producție/procesare/depozitare) și le folosesc în comun.	☐	☐
3. Reprezentanții legali/ asociații/ acționarii, administratorii solicitantului sunt asociați/ administratori/ acționari ai altor societăți care au același tip de activitate* cu cel al proiectului analizat?	☐	☐
4. Sediul social și/sau punctul (punctele) de lucru/amplasamentul investiției propuse sunt învecinate cu cel/cele ale unui alt proiect finanțat FEADR/EURI	☐	☐
5 Sunt identificate în cadrul proiectului alte legături între solicitant și persoana fizică/juridică de la care a fost închiriat/cumpărat terenul/clădirea?	☐	☐
6 Solicitanții care depun Cerere de Finanțare au asociați comuni cu cei ai altor beneficiari cu care formează împreună un flux tehnologic	☐	☐
7 Verificarea legăturilor între asociații/ acționarii /administratorii cu acționariat străin și solicitant	☐	☐
8 Activitatea propusă prin proiect este dependentă de activitatea unui terț (persoana juridică) și/ sau creează avantaje unui terț (persoană juridică) ?	☐	☐
9 Alți indicatori (ex: același consultant, posibile legături de afaceri cu furnizori/clients prin acționariat s.a.)	☐	☐

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 5
--	--	----------

Baza de date a serviciului online RECOM a ONRC Baza de date Arachne Aplicația <i>Interoperabilitate</i> a Consiliului Concurenței Baza de date proiecte FEADR/EURI Declaratii partea F a Cererii de finantare Registrul Cererilor de Finantare Studiul de Fezabilitate/ Memoriu justificativ/ DALI si documentele depuse la Cererea de Finantare		
---	--	--

*„acelasi tip de activitate” reprezintă acea situație în care două sau mai multe entități economice desfășoară activități autorizate identificate prin aceeași clasă CAEN (nivel 4 cifre) și realizează produse/ servicii/ lucrari similare

Solicitantul a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor intervenției?

DA   NU

EG 2 - Verificarea eligibilității proiectului	Verificare efectuată		
	DA	NU	Nu este cazul
1. Solicitantul a prezentat SF/DALI/PT/MJ/CF in conformitate cu prevederile legale în vigoare și documentele obligatorii aferente imobilului unde se realizează investiția	☐	☐	
2. Investițiile propuse de solicitant prin proiect NU se incadreaza intr-una din categoriile : <ul style="list-style-type: none"> • Intervenții aferente Pilonului I (plati directe); • Intervențiile aferente art. 70 Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, art. 71 Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, 72 Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, 74 Investiții în irigații si art.76 Instrumente de gestionare a riscurilor din Regulamentul privind PS PAC nr. 2115/2021; • Instalarea tinerilor fermieri; • Investiții în exploatații agricole/pomicole, cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social; • Investiții în crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă/forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural; • obiectivele de patrimoniu cultural de clasă A 	☐	☐	

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 6
--	--	----------

<p>3. În cazul proiectelor care propun activități neagricole cu scop economic, codul CAEN se încadrează în Anexa 13 – Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36?</p> <p>În situația în care nu este clară încadrarea activității solicitantului în codul CAEN eligibil menționat în Anexa 13, se va solicita acestuia, prin informații suplimentare, o adresă emisă de Institutul Național de Statistică privind menționarea explicită a încadrării activității în codul CAEN respectiv detaliat la nivel de sub-clasă.</p>	☐	☐	
EG3 Investitia propusa este in conformitate cu prevederile legislatiei specifice aplicabile, respectiv:	Verificare efectuată		
EG3.1 Au fost prezentate documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, etc, dupa caz), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect? (doar in cazul modernizărilor);	DA	NU	Nu este cazul
EG 3.2 Investitia propusa este in conformitate cu prevederile legislatiei în vigoare privind construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013? - numai pentru proiectele care prevad construcția/ modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 cu completările si modificările ulterioare)	☐	☐	☐
EG 3.4 În cazul proiectelor care propun activitati desfasurate in arii naturale protejate s-a prezentat acordul custodelui?	☐	☐	☐
EG 4 Viabilitatea economică Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice pentru beneficiari privati respectiv:	Verificare efectuată		
EG 4.1 Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice (pentru beneficiari privati care propun investitii de tip competitiv/economic)	DA	NU	Nu este cazul
	☐	☐	☐

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 7
--	--	----------

EG 5 – Solicitantul indeplinește condiția de acordare a ajutoarelor de minimis? (în cazul intervențiilor care fac obiectul respectării condiției de minimis)	Verificare efectuată		
	DA	NU	Nu este cazul
	☐	☐	☐
EG 6 Solicitantul indeplinește condiția de IMM astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare (dacă este cazul)	Verificare efectuată		
	DA	NU	Nu este cazul
	☐	☐	☐
În cazul proiectelor care propun activității neagricole, solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil sunt micro-întreprinderile și întreprinderile mici.	☐	☐	☐

Verificare buget indicativ în conformitate cu prevederile fișei DR 36-LEADER, prevederile PNS aplicabile costurilor eligibile/ neeligibile și prevederile R2115/ 2021

D1 - Intensitatea sprijinului

Procentul aferent intensității din Cererea de Finanțare

Procentul aferent intensității prevăzut în Bugetul indicativ din cererea de finanțare a solicitantului și documentația aferentă este în conformitate cu intensitatea sprijinului prevăzută în documentația de lansare a intervenției GAL, respectiv cu intensitatea sprijinului din Fișa intervenției din SDL aprobată și Ghidul solicitantului aferent sesiunii lansare de GAL?

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 8
--	--	----------

DA	NU	
☐	☐	

Verificare procent aferent intensității în funcție de investițiile/activitățile propuse

Proiectul vizeaza	Intensitatea maxima a sprijinului	Intensitate proiect	Verificare expert	
			DA	NU
a) Investitii generale, altele decat exceptiile	65%		☐	☐
b1.i) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea unor surse alternative de energie electrică din surse regenerabile	80%		☐	☐
b1.ii) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea de măsuri pentru colectare selectivă a deșeurilor	80%		☐	☐
b1.iii) Investiții în activități noi generatoare de avantaj economic cu impact pozitiv asupra mediului	80%		☐	☐
b2.i) investiții neproductive (care nu generează un avantaj economic) și proiecte ale grupurilor operaționale din cadrul PEI	100%		☐	☐
b2.ii) împădurirea, crearea de sisteme agrosilvice și regenerarea acestora, consolidarea terenurilor în silvicultură și investițiile neproductive aferente unuia sau mai multora dintre obiectivele specifice prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (d), (e) și (f) din R(UE) 2021/2115;	100%		☐	☐

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 9
--	--	----------

b2.iii) investițiile neproductive menite să protejeze efectivele de animale și culturile de daune provocate de animale sălbatice	100%		☐	☐
b2.iv) investiții în servicii de bază în zonele rurale	100%		☐	☐
b2.v) investiții în refacerea potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor evenimente catastrofale și investiții în acțiuni preventive adecvate, precum și investiții în menținerea sănătății pădurilor	100%		☐	☐

Proiectul îndeplinește criteriul privind procentul aferent intensității

DA	NU
☐	☐

Observații expert.....

D2. - Verificare efectivă a bugetului indicativ conform HG 907/2016, inclusiv a cheltuielilor eligibile/ neeligibile

S-a utilizat cursul de schimb   1 Euro = ...LEI   din data de: ____/____/____

Buget Indicativ al Proiectului (Valori fără TVA)	Cheltuieli conform Cererii de finanțare	Verificare OJFIR/CRFIR/AFIR- verificare prin sondaj	
Denumirea capitolelor de cheltuieli		Cheltuieli conform SF (documentație tehnico-economica)	Diferențe față de Cererea de

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027</p> <p>Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021)</p> <p>Cod manual: PS- MIDR36</p> <p>Ediția I Revizia 0</p>	<p>Pagina 10</p>
--	---	------------------

					finanțare	
	E	N	E	N	E	N
1	2	3	2	3	2	3
Capitolul 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului - total, din care:						
1.1 Cheltuieli pentru obținerea terenului (N)						
1.2 Cheltuieli pentru amenajarea terenului						
1.3 Cheltuieli cu amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială						
1.4 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților						
Capitolul 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului - total						
2.1. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului						
Capitolul 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică - total, din care:						
3.1 Studii de teren						
3.1.1. Studii de teren						
3.1.2. Raport privind impactul asupra mediului						
3.1.3. Alte studii specifice						
3.2 Documentații-suport și cheltuieli pentru obținere de avize, acorduri și autorizații						
3.3 Expertizare tehnică						
3.4 Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor						
3.5 Proiectare						

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027</p> <p>Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021)</p> <p>Cod manual: PS- MIDR36</p> <p>Ediția I Revizia 0</p>	<p>Pagina 11</p>
--	---	------------------

3.5.1. Temă de proiectare					
3.5.2. Studiu de prefezabilitate					
3.5.3. Studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și deviz general					
3.5.4. Documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor					
3.5.5. Verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție					
3.5.6. Proiect tehnic și detalii de execuție					
3.6 Organizarea procedurilor de achiziție (N)					
3.7 Consultanță					
3.7.1. Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții					
3.7.2. Auditul financiar (N)					
3.8 Asistență tehnică					
3.8.1. Asistență tehnică din partea proiectantului					
3.8.1.1. pe perioada de execuție a lucrărilor					
3.8.1.2. pentru participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție, avizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții					
3.8.2. Dirigenție de șantier					
3.8.3. Coordonator în materie de securitate și sănătate - conform Hotărârii Guvernului nr. 300/2006, cu modificările și completările ulterioare					
Capitolul 4 Cheltuieli pentru investiția de bază - total, din care:					
4.1 Construcții și instalații					

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36</p> <p>Ediția I Revizia 0</p>	<p>Pagina 12</p>
--	---	------------------

4.2 Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale						
4.3 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj						
4.4 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport						
4.5 Dotări						
4.6 Active necorporale						
Capitolul 5 Alte cheltuieli - total, din care:						
5.1 Organizare de șantier						
5.1.1 lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier						
5.1.2 cheltuieli conexe organizării șantierului						
5.2 Comisioane, taxe, costul creditului						
5.2.1. Comisioanele și dobânzile aferente creditului băncii finanțatoare						
5.2.2. Cota aferentă ISC pentru controlul calității lucrărilor de construcții						
5.2.3. Cota aferentă ISC pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcție						
5.2.4. Cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor – CSC (N)						
5.2.5. Taxe pentru acorduri, avize conforme și autorizația de construire/desființare						
5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute (N)						
5.4 Cheltuieli pentru informare și publicitate						
Capitolul 6 Cheltuieli pentru darea în exploatare - total, din care:						

6.1 Pregătirea personalului de exploatare (N)					
6.2 Probe tehnologice, încercări, rodaje, expertize la recepție					
Capitolul 7 Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț					
7.1. Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)					
7.2. Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț					
Valoare TVA					
VALOAREA PROIECTULUI	LEI	EURO			
VALOARE TOTALĂ					
VALOARE ELIGIBILĂ					
VALOARE NEELIGIBILĂ					

Toate costurile vor fi exprimate în Euro și se vor baza pe devizul general din Studiul de fezabilitate (întocmit în Euro)

1 Euro = ...LEI (Rata de conversie între Euro și moneda națională pentru România este cea publicată de Banca Central Europeană pe Internet la adresa : <<http://www.ecb.int/index.html>>la data întocmirii Studiului de fezabilitate/Memoriu justificativ/ DALI)

<u>Centralizator verificarea bugetului indicativ</u>	Verificare efectuată		
	DA	NU	NU ESTE CAZUL

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 15
--	--	-----------

cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții- montaj, respectiv în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții neproductive și în limita a 3% pentru investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj și investiții neproductive?			
6. Cheltuielile diverse și neprevăzute (Cap. 5.3) din Bugetul indicativ se încadrează în procentul de maxim 10% din valoarea cheltuielilor prevăzute la cap./ subcap. 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3.5, 3.8, 4 conform HG 907/2016?	☐	☐	☐
7. TVA-ul aferent cheltuielilor eligibile este trecut în coloana cheltuielilor eligibile (dacă solicitantul e neplătitor de TVA)?	☐	☐	☐

D 3. Verificarea rezonabilității prețurilor	Verificare efectuată		
	DA	NU	NU ESTE CAZUL
1. Categoria de bunuri se regăsește în Baza de Date cu prețuri de Referință AFIR?	☐	☐	☐
2 Dacă la punctul 1 răspunsul este DA, sunt atașate extrasele tipărite din baza de date cu prețuri de Referință?	☐	☐	☐
3 Dacă la pct. 1. răspunsul este DA, prețurile utilizate pentru bunuri se încadrează în maximumul prevăzut în Baza de Date cu prețuri de Referință?	☐	☐	☐
4 Dacă bunurile nu se regăsesc în Baza de Date (la pct.1 răspunsul este NU), solicitantul a prezentat două oferte/ PrintScreen – uri de pe site – urile furnizorilor cuprinzând furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ/ Devizului General, pentru bunuri a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro fără TVA și o ofertă/ PrintScreen de pe site –ul furnizorului cuprinzând furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețul valabil la data întocmirii Bugetului indicativ/Devizului General pentru bunuri a căror valoare este mai mică sau egală de 15.000 Euro fără TVA? (în cazul solicitanților privați)	☐	☐	☐

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 16
--	--	-----------

5 Solicitantul a prezentat două oferte pentru servicii a căror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o ofertă pentru servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15 000 Euro? (în cazul solicitanților privați)	☐	☐	☐
8. Pentru lucrări, există în studiul de fezabilitate declarația proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri?	☐	☐	☐
9. La fundamentarea costului investiției de bază s-a ținut cont de standardul de cost stabilit prin, cu modificările și completările ulterioare, sau Ordinului Ministerului Culturii și Cultelor nr. 2.260/22.06.2006 privind precizarea indicatoarelor de norme de deviz pentru ofertare și decontarea situațiilor de lucrări de consolidare și restaurare-conservare a monumentelor istorice?	☐	☐	☐

D4 – Planul financiar

Plan Financiar Intervenția DR-36			
	Cheltuieli eligibile	Cheltuieli neeligibile	Total proiect
0	1	2	3
	Euro	Euro	Euro
1. Ajutor public nerambursabil			
2. Cofinanțare privată, din care:			
2.1 - autofinanțare			
2.2 - împrumuturi			
3. TOTAL PROIECT			
Procent contribuție publică			
Avans solicitat			
Procent avans (max. 50%)			

Formule de calcul:

$$\text{Col.3} = \text{col.1} + \text{col.2}$$

$$\text{R.3} = \text{R.1} + \text{R.2}$$

$$\text{R.2} = \text{R.2.1} + \text{R.2.2}$$

Restricții

$$\text{R.1, col.1} = X \% \times \text{R.3, col.1}$$

$$\text{Procent avans} = \text{Avans solicitat} / \text{Ajutor public nerambursabil} * 100$$

$$X\% = \text{procent contribuție publică}$$

Verificarea Planului Financiar	Verificare efectuată
--------------------------------	----------------------

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității - Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021) Cod manual: PS- MIDR36</p> <p>Ediția I Revizia 0</p>	<p>Pagina 17</p>
--	---	------------------

	DA	NU	NU ESTE CAZUL
<p>1 Planul financiar este corect completat și respectă gradul de intervenție publică?</p>	☐	☐	
<p>2 Proiectul se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil?</p>	☐	☐	
<p>3 Avansul solicitat se încadrează într-un cuantum de până la 50% din ajutorul public nerambursabil?</p>	☐	☐	☐

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027</p> <p>Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității</p> <p>- Fișa de evaluare generală a proiectului E1.2 (art. 73, din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021)</p> <p>Cod manual: PS- MIDR36</p> <p>Ediția I Revizia 0</p>	<p>Pagina 18</p>
--	--	------------------

G. VIZITA PE TEREN – dacă este aplicabil

DA

NU

F. DECIZIA REFERITOARE LA PROIECT

PROIECTUL ESTE:

ELIGIBIL

NEELIGIBIL

În cazul proiectelor neeligibile se va completa rubrica Observații cu toate motivele de neeligibilitate ale proiectului. Totodată, în cazul proiectelor al caror buget a fost modificat se vor detalia în aceeași rubrică motivele tuturor modificărilor realizate.

Expertul care întocmește Fișa de verificare își concretizează verificarea prin înscrierea unei bife („√”) în căsuțele/câmpurile respective. Persoana care verifică munca expertului certifică acest lucru prin înscrierea unei linii oblice („\”) de la stânga sus spre dreapta jos, suprapusă peste bifa expertului.

Observatii:

Se detaliază (rubrica obligatorie dacă proiectul nu îndeplinește cel puțin un criteriu de eligibilitate și/sau dacă a fost redusă valoarea eligibilă sau intensitatea sprijinului și/sau a fost declarat neeligibil ca urmare a verificării pe teren):

- pentru fiecare criteriu de eligibilitate care nu a fost îndeplinit, motivul neeligibilității, dacă este cazul,
- motivul reducerii valorii eligibile, a valorii publice sau a intensității sprijinului, dacă este cazul,
- motivul neeligibilității din punct de vedere al verificării pe teren, dacă este cazul.

.....
 .....

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 19
--	---	-----------

Aprobat de: Manager GAL

Nume/Prenume .....

Semnătura

DATA.....

Verificat de: Expert 2 GAL

Nume/Prenume .....

Semnătura

DATA.....

Întocmit de: Expert 1 GAL

Nume/Prenume .....

Semnătura

DATA.....

METODOLOGIE DE VERIFICARE SPECIFICĂ PENTRU PROIECTELE CU OBIECTIVE CARE SE ÎNCADREAZĂ ÎN PREVEDERILE art. 73-Investitii din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021

Expertii verificali pot solicita informații suplimentare cu respectarea prevederilor *Manualului de Procedură operațională pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR*.

Astfel, în cazul în care, pentru verificarea unui criteriu de eligibilitate sau selecție expertul consideră că sunt necesare informații suplimentare, acestea se solicită în următoarele cazuri, cu titlu de exemplu:

- *în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conțin informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii între mențiunile acestora;*
- *pentru criteriile de eligibilitate se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără a schimba starea de fapt de la momentul depunerii. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii de finanțare. Documentele obligatorii care nu sunt depuse dintr-o eroare materială, dar au fost emise înainte de data depunerii dosarului, se vor accepta la informații suplimentare.*
- *în cazul când avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective;*
- *dacă informațiile suplimentare primite conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații, tot prin formularul de solicitare a informațiilor suplimentare, cu rugămintea de a transmite bugetul rectificat conform solicitării expertului evaluator. În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect;*
- *în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau dacă încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/ neeligibile nu este făcută corect; în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare) sau omiterea semnării*

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 20
--	---	-----------

anumitor pagini de către solicitant/ reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste carențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

În cadrul verificării condițiilor de eligibilitate experții verificatori pot constata erori de formă făcute de către solicitant în completarea cererii de finanțare.

În aceste situații în care experții verificatori descoperă erori de formă, cererea de finanțare va fi admisă la verificare, iar erorile se vor corecta în procesul de evaluare, prin solicitare de informații suplimentare.

Ca exemple de erori de formă pot exista: lipsa unor bife, semnături, fond nelizibil, pagini scanate necorespunzător etc.

În situația în care solicitantul nu răspunde la solicitarea de informații suplimentare în termenul prevăzut procedural, dacă acestea vizează criteriile de eligibilitate, cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă, respectiv contract de finanțare neîncheiat.

Atenție!

In cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul cererii de finanțare, expertul constata erori de completare a cererii de finanțare, după solicitarea informațiilor suplimentare și primirea și analizarea răspunsului solicitantului la solicitarea de informații suplimentare expertul crează un incident pentru corectarea în baza de date a erorilor. Corectarea va fi confirmată prin primirea pe e-mail a unui mesaj de închidere a incidentului.

Atenție!

Pentru interogările aferente verificărilor realizate de experții CRFIR/OJFIR, în etapa de evaluare, se vor realiza print screen-uri care se vor atașa la dosarul proiectului.

GAL va transmite o solicitare către OJFIR de care aparține, prin care va solicita informațiile menționate în cadrul fișelor de verificare a condițiilor de eligibilitate și de selecție, necesare evaluării proiectelor;

Experții Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul OJFIR vor efectua verificările prin accesarea documentelor/ bazelor de date ale AFIR și vor comunica GAL, prin intermediul platformei electronice, rezultatele.

Pentru proiectele care la punctul A9.4 *Proiectul necesită următoarele documente din punct de vedere al HG 907 și Legii 50* din Cererea de finanțare sunt încadrate la subpunctul 9.4.3 *Pentru proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1)* nu există obligativitatea depunerii SF/MJ/DALI. Acești solicitanți au obligația de a prezenta informațiile necesare analizei criteriilor de eligibilitate și bugetului în secțiunea A6 *Descrierea proiectului* din Cererea de finanțare cu respectarea prevederilor și depunerea documentelor prevăzute în secțiunea Reguli de completare din Cererea de finanțare.

Metodologie verificare

Expertul verifica corectitudinea informațiilor din secțiunile „Date generale” și „A.Status proiect în urma analizei GAL”. Verificarile vor fi realizate în Cererea de Finanțare și documentele anexe, în documentația apelului de selecție lansat de GAL și în Raportul de selecție final emis de GAL care include proiectul analizat.

În cazul în care se constată inadvertențe în preluarea datelor între informațiile analizate și documentele menționate se solicită informații suplimentare către GAL sau solicitant, după caz.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 21
---	---	-----------

B. Analiza tip

Tipul investiției

Tipul investiției	DA	NU
Investiție de tip social/în interesul comunitatii/neproductive	☐	☐
Investitii de tip competitiv/economic	☐	☐

Expertul verifică în Cererea de finanțare/Studiul de Fezabilitate/ Memoriul justificativ/DALI caracteristicile acțiunilor și, coroborat cu prevederile Fisei intervenției din SDL aprobat și Ghidul solicitantului GAL decide asupra încadrării investițiilor propuse într-una din cele două categorii, respectiv „Investiții de tip social/ în interesul comunitatii/ neproductive” sau „Investitii de tip competitiv/economic”. În analiza, expertul va avea în vedere următoarele:

Investitii de tip social – sunt investiții realizate atât de către furnizori de servicii sociale, cât și de entități publice sau private care dezvoltă un proiect în domeniul social, inclusiv multiplicare în sectorul zootehnic. Aceasta nu presupune obligativitatea ca beneficiarul să fie acreditat ca furnizor de servicii sociale, cu excepția cazurilor reglementate de legislația națională (Nu este cazul)

Investitii în interesul comunității – sunt tipuri de investiții care pot fi dezvoltate atât de către entități publice sau private, care are au ca obiectiv principal deservirea nevoilor colective ale comunităților (Nu este cazul)

Investițiile neproductive - sunt investițiile realizate de agenți economici care nu generează un venit ori un profit semnificativ sau nu măresc în mod considerabil valoarea exploatației beneficiarului, dar care au un impact pozitiv asupra mediului. Aceste investiții pot viza, printre altele, investițiile în refacerea potențialului agricol sau forestier (ex.: perdele forestiere) în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor evenimente catastrofale, inclusiv incendii, furtuni, inundații, dăunători și boli, investiții menite să protejeze efectivele de animale și culturile de daune provocate de animale sălbatice etc. (Nu este cazul)

Investitii de tip competitiv/economic sunt tipuri de investiții care pot fi dezvoltate de entități care desfășoară activități economice, cu scopul de stimulare a dezvoltării economice și creșterea competitivității.

Se va bifa DA pentru categoria în care se încadrează și NU pentru categoria în care nu se încadrează.

C. VERIFICAREA CRITERIILOR DE ELIGIBILITATE GENERALE (SOLICITANT SI PROIECT)

EG 1. Verificarea eligibilitatii solicitantului

EG1.1 Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili așa cum sunt aceștia definiți în Fisa intervenției elaborată de GAL
DOCUMENTE DE PREZENTAT

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 22
---	---	-----------

Fișa intervenției din SDL aprobat

Ghidul solicitantului GAL

Documentele din secțiunea Doc. 5. **Documente care atestă forma de organizare a solicitantului**, respectiv :

- a) Documente specifice CMI – Certificat de Avizare a Inițiințării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor, document ce atestă înregistrarea în Registrul Unic al cabinetelor medicale și Certificatul de înregistrare fiscală

Alte documente care atestă forma de organizare a solicitantului, altele decât cele de la punctele de mai sus încărcate de solicitant la punctul Doc 5.11 din cererea de Finantare

PUNCTE DE VERIFICAT ÎN DOCUMENTE

Se verifică tipurile de **beneficiari eligibili conform Fișei intervenției din SDL** aprobată corelată cu prevederile Ghidului solicitantului GAL.

Atentie! Expertii trebuie să aibă în vedere faptul că prin Fișa Intervenției din SDL aprobat, GAL poate avea o serie de solicitanți eligibili iar prin Ghidul Solicitantului GAL pot restrânge această serie de solicitanți eligibili. Astfel, **solicitanții eligibili sunt cei prevăzuți în Ghidul Solicitantului GAL cu condiția ca aceștia să fie prevăzuți și în Fișa Intervenției din SDL aprobat și în conformitate cu prevederile Fișei Intervenției DR 36_ LEADER.**

Atentie!

În contextul fișei tehnice a DR 36 solicitanții/ beneficiarii eligibili ai operațiunilor implementate prin DR36 - LEADER sunt entități publice/ private, stabilite prin fișa intervenției din SDL, autorizate/ constituite juridic la momentul depunerii cererii de finanțare. **Sunt acceptate ca solicitanți/ beneficiari eligibili formele de asociere neconstituite juridic (parteneriate informale)** doar în următoarele cazuri:

a. Pentru proiecte colective în domeniul agricol și agro-alimentar cu condiția ca partenerul desemnat cu depunerea cererii de finanțare să fie constituit juridic - cel puțin PFA. În cazul parteneriatului informal, nu există obligația să se constituie juridic sub o formă asociativă la finalizarea proiectului. Referitor la membrii parteneriatului informal, cel puțin unul dintre parteneri trebuie să fie fermier.

b. Pentru proiectele colective (cu excepția domeniului agricol și agro-alimentar) în domeniul social (inclusiv servicii de bază), economic sau de mediu cu condiția ca partenerul desemnat cu depunerea cererii de finanțare să fie constituit juridic - cel puțin PFA

În funcție de tipul de beneficiar eligibil, expertul face următoarele verificări:

a) Pentru solicitanții înregistrați în RECOM, expertul va accesa baza de date RECOM pentru a verifica concordanța informațiilor menționate în paragraful B1 din cererea de finanțare cu cele menționate în Certificatul constatator: numele solicitantului, adresa, cod unic de înregistrare/ nr. de înmatriculare.

Numai în cazul modernizărilor se verifică dacă în conformitate cu **Certificatul constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului solicitantul are autorizat codul CAEN conform activității** pentru care solicită finanțare.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 23
--	---	-----------

În situația în care punctul de lucru aferent investiției vizate de proiect nu este constituit la momentul depunerii Cererii de Finanțare, se verifica dacă solicitantul a semnat și datat Declarația pe propria răspundere - Secțiunea F a Cererii de Finanțare. În cazul în care solicitantul nu a semnat Declarația pe propria răspundere F se vor solicita informații suplimentare.

b) Pentru solicitanții care nu sunt înregistrați în RECOM vor fi verificate actul/ actele de constituire/ recunoaștere depuse de solicitanți solicitantului după cum urmează:

b) Pentru solicitanții care nu sunt înregistrați în RECOM vor fi verificate actul/ actele de constituire/ recunoaștere depuse de solicitanți solicitantului după cum urmează:

a) Documente specifice CMI – Certificat de Avizare a Inițierii Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor, document ce atestă înregistrarea în Registrul Unic al cabinetelor medicale și Certificatul de înregistrare fiscală

Expertii vor verifica orice alte documente care atestă forma de organizare a solicitantului, altele decât cele de la punctele de mai sus încărcate de solicitant la punctul Doc 5.11 din cererea de Finanțare.

Atenție! În cazul entităților înregistrate în ONRC nu este necesară depunerea Certificatului constatator, acesta va fi verificat de în baza de date ONRC

160/1998 cu modificările și completările ulterioare aferente actelor normative menționate.

2. Capitalul social sa fie 100% privat (*nu se verifică în cazul posesorilor și asociațiilor posesorale*);

3. La secțiunea "Domenii de activitate" din Certificatul constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului este precizat codul CAEN conform activității pentru care se solicită finanțare. Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente unuia sau mai multor coduri CAEN stabilite de GAL – maximum 5 coduri, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc (*nu se verifică în cazul posesorilor și asociațiilor posesorale*).

Notă: În situația în care aceste documente nu au fost depuse conform Cererii de Finanțare la Secțiunea "Alte documente", expertul le va solicita prin formularul E3.4L

În cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare sau Declarațiile pe propria răspundere) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant/ reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste deficiențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale, expertul solicita informații suplimentare.

Totodată, expertul va solicita informații suplimentare în cazul în care în structura acționariatului sunt persoane fizice sau juridice înregistrate în altă țară care dețin părți sociale/ acțiuni în proporție mai mare de 25%.

EG 1.2 Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR și EURI;

DOCUMENTE DE PREZENTAT

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 24
--	---	-----------

Declarația pe propria răspundere a solicitantului din secțiunea F din cererea de finanțare.

Registrul debitorilor

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

Verificări privind respectarea prevederilor art. 17 din HG 1570/2022 referitoare la solicitanții înregistrați în Registrul debitorilor pentru SAPARD și FEADR/ EURI:

Se verifică dacă solicitantul are înregistrate debite în Registrul debitorilor, expertul va consulta aplicația Centralizator Debite (pentru FEADR/ EURI) și link-ul [\\fs\ALPACAȘ\REGISTRE SRD\REGISTRUL DEBITORILOR \(pentru programul SAPARD\)](\\fs\ALPACAȘ\REGISTRE SRD\REGISTRUL DEBITORILOR (pentru programul SAPARD)), va anexa print screen-ul cu verificările efectuate.

Dacă are debite va bifa caseta DA și va consemna la rubrica "Observații", iar solicitantul are posibilitatea de a achita debitul, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la contractare, verificarea reluându-se în etapa de contractare.

Dacă nu are debite va bifa caseta NU, iar criteriul se consideră îndeplinit.- În situația în care solicitantul este înscris în Registrul debitorilor SAPARD, expertul va printa și anexa pagina privind debitul, inclusiv a dobânzilor și a majorărilor de întârziere ale solicitantului. În acest caz expertul va bifa "DA", cererea fiind declarată eligibilă numai în situația în care solicitantul și-a asumat declarația pe propria răspundere din secțiunea F din cererea de finanțare prin semnarea acestei declarații.

De asemenea în situația în care din verificările efectuate de expert rezultă că solicitantul este înscris în Registrul debitorilor pentru SAPARD și FEADR/ EURI atunci expertul verifică dacă solicitantul a bifat documentul „Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul)” din Lista E din Cererea de Finanțare, document care va trebui în acest caz obligatoriu de adus la contractare. În cazul în care solicitantul nu a bifat acest document expertul va cere acest lucru solicitantului prin formularul E3.4L.

În etapa prevăzută la SECȚIUNEA II punctul D: Verificarea conformității și eligibilității documentelor solicitate în vederea contractării expertul va verifica dacă beneficiarul a depus „Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul)” în termenul precizat în notificarea AFIR privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

EG 1.3 Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele aplicabile din Declarația pe proprie răspundere F, aplicabile proiectului;

DOCUMENTE

Cerere de finanțare completată și semnată electronic de reprezentantul legal al solicitantului.

Cerere de Finanțare/Studiul de fezabilitate/Memoriul Justificativ/DALI

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 25
--	---	-----------

Expertul verifică în Declarația pe proprie răspundere din secțiunea F a Cererii de finanțare dacă solicitantul are bifate rubricile corespunzătoare proiectului și situației în care se regăsește.

Pentru determinarea situației, experții vor analiza Cererea de Finanțare/Studiul de fezabilitate/Memoriul Justificativ/DALI.

În situația în care solicitantul și-a însușit declarația pe propria răspundere de la secțiunea F din cererea de finanțare și dacă, pe parcursul verificării proiectului, expertul constată că sunt respectate punctele însușite prin declarația menționată mai sus, atunci acesta bifează DA în casuța corespunzătoare, cererea fiind declarată eligibilă.

De asemenea, în situația în care expertul constată pe parcursul verificării că nu sunt respectate punctele asumate de solicitant în declarația de la secțiunea F din CF atunci se bifează NU, iar cererea de finanțare este declarată neeligibilă. Nu se declara proiectul neeligibil pentru situațiile în care solicitantul nu bifează că este de acord ca AFIR să transmită informații legate de proiect către instituții financiare, respectiv instituții de credit sau instituții financiar nebankare.

Dacă expertul constată bifarea eronată de către solicitant a unor căsuțe în baza documentelor depuse (aferele punctelor privind înregistrarea ca plătitor/ neplătitor de TVA, înregistrarea în Registrul debitorilor AFIR), solicită beneficiarului modificarea acestora prin E3.4L;

-în urma răspunsului primit, expertul bifează casuța DA dacă solicitantul a efectuat modificările corespunzătoare; în caz contrar, expertul bifează NU și motivează decizia.

Prin Ghidul Solicitantului GAL poate introduce cerințe specifice tipurilor de operațiuni propuse, în limita prevederilor Fisei Intervenției din SDL aprobat, dar fără a aduce atingere condițiilor generale de eligibilitate. Astfel, un exemplu este creșterea nivelului de confort cu cel puțin o margaretă în cazul modernizării structurii de primire turistică, în cazul proiectelor cu obiective care se încadrează în art. 73 Investiții din Reg. UE2115/2021 și care vizează agropensiuni, caz în care punctele 14 și 15 din Declarația pe proprie răspundere F raman condiții generale de eligibilitate obligatorii.

EG 1.4 Solicitantul a respectat condiția de a nu depune mai mult de un proiect pe o intervenție din SDL în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL? (conform HG 1570/2022)

DOCUMENTE

Registrul LEADER pentru PS DR36- LEADER

Cererea de Finanțare/Studiul de Fezabilitate/Memoriul justificativ/ DALI

Cererea de finanțare

Raport de selecție GAL

PUNCTE DE VERIFICAT ÎN DOCUMENTE

Expertul verifică în Registrul electronic al CF al aferent intervenției DR36 LEADER (pe câmpul CUI) **și în Raportul de selecție al GAL** aferent dacă solicitantul are depus nu mai mult de un proiect în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL.

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027</p> <p>Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității</p> <p>Cod manual Versiunea: 01</p>	<p>Pagina 26</p>
--	---	------------------

În plus, se va verifica în RECOM dacă solicitantul are acționari comuni (persoane fizice sau juridice) cu restul solicitanților din Raportul de selecție GAL (pe aceeași intervenție, în cadrul aceleiași sesiuni).

În cazul în care se identifică acționari/ persoane fizice sau juridice comune între solicitanți, respectiv care dețin o cota mai mare sau egală cu 50% cu alți solicitanți declarați eligibili și propuși spre finanțare în cadrul aceleiași sesiuni, conform Raportului de selecție GAL, toate proiectele aparținând solicitanților în această situație vor fi declarate neeligibile. În acest caz se va considera că proiectele încalcă prevederile art. 37 alin. (1) lit. f din HG 1570/ 2022 și au depus mai mult de un proiect pe o intervenție în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL.

Dacă solicitantul a depus mai mult de un proiect pe o intervenție din SDL, în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL se va bifa NU, condiția de eligibilitate nu este îndeplinită și cererea de finanțare se va respinge.

Dacă solicitantul nu a depus mai mult de un proiect pe o intervenție din SDL, în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL se va bifa DA iar condiția de eligibilitate este îndeplinită.

Dacă în Registrul electronic al cererilor de finanțare aferent intervenției DR36 LEADER există o singură cerere de finanțare cu statutul necompletat, atunci este o cerere de finanțare nouă și se va realiza verificarea.

EG 1.5 Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul beneficiarilor privați;

DOCUMENTE

Cererea de finanțare

PATRIMVEN

Certificatul constatator din ONRC

Buletinul procedurilor de insolvență pe site-ul Ministerului Justiției – Oficiul Național al Registrului Comerțului <https://portal.onrc.ro/ONRCPortalWeb/ONRCPortal.portal>

Pagina web a Consiliului Concurenței <http://www.renascce.eu>

Baza de date a serviciului online RECOM a ONRC

Declarația F pe proprie răspundere din cererea de finanțare, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți

Registrul situațiilor de insolvență al Administrației Județene a Finanțelor Publice Locale, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți

PUNCTE DE VERIFICAT ÎN DOCUMENTE

Expertul verifică dacă solicitantul și-a asumat prin semnătură declarația pe propria răspundere din secțiunea F din cererea de finanțare prin care acesta declară: „Declar pe propria răspundere că nu sunt în insolvență”.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 27
--	---	-----------

Pentru toate tipurile de întreprinderi aferente beneficiarilor privați se verifică Certificatul constatator din ONRC pentru a se identifica eventuale decizii de insolvență și se verifică Buletinul procedurilor de insolvență pe site-ul Ministerului Justiției – Oficiul Național al Registrului Comerțului <https://portal.onrc.ro/ONRCPortalWeb/ONRCPortal.portal>

Dacă în urma verificării, beneficiarul figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență cu dosar pe rol, sau figurează în Registrul situațiilor de insolvență, cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

Expertul va verifica în Buletinul procedurilor de insolvență publicat pe site-ul Ministerului Justiției, Registrul situațiilor de insolvență al Administrației Județene a Finanțelor Publice locale, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți, dacă solicitantul este în situația deschiderii procedurii de insolvență.

Verificarea va fi reluată în etapa de contractare.

Dacă în urma verificării efectuate, expertul constată că solicitantul nu este în insolvență, bifează coloana „DA” iar acest criteriu va fi considerat îndeplinit. Dacă solicitantul se regăsește în situația de “firmă în insolvență” bifează coloana „NU”, iar acest criteriu va fi considerat neîndeplinit.

EG 1.6 Solicitantul a prezentat dovada cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, cu excepția proiectelor pentru care se aplica o rată de finanțare de 100%;

DOCUMENTE

Declaratia F

Buget indicativ

Cererea de finanțare

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însușirii Declarației F și în baza corelării informațiilor din Cererea de Finanțare, a Bugetului Indicativ propus și rezultat în urma evaluării.

Documentele doveditoare se vor prezenta în etapa de contractare (documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare, documente de la bancă/ trezorerie) în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența co-finanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulativ pentru toate proiectele.

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR/ CRFIR (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 28
--	---	-----------

EG 1.7 Cheltuielile propuse în proiect nu fac obiectul dublei finanțări cu alte cheltuieli finanțate din FEADR/ EURI sau din alte fonduri publice;

DOCUMENTE

Declarația pe propria răspundere a solicitantului din secțiunea F din Cererea de Finanțare

Cererea de Finanțare – secțiune C.1 Finanțări nerambursabile solicitate și/sau obținute

Baza de date FEADR/ Registrul LEADER

E2.2L Registrul electronic al cererilor de finanțare LEADER, E6.0L Raportul de evaluare al AFIR și în registrul C1.13L

Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant (va cuprinde obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costuri și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2007 pentru aceleași tipuri de investiții.

REGAS

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

Expertul verifică:

- existența bifelor în secțiunea C – C.1 din Cererea de finanțare;
- în Baza de Date cu proiecte FEADR/EURI;
- verificarea în Baza de Date cu proiecte FEADR
(http://spcdrdba/ReportS_SPCDRDBA/report/Rapoarte%20IT%20AFIR/Informatiiverificari%20cereri%20de%20finantare);
- verificarea listei proiectelor finanțate din alte surse aflată pe \\fs\metodologie nou\PNDR 2014-2020\Proceduri 2014 - 2020\Proceduri 2016\lista proiectelor finantate din alte surse infrastructura.
- verificarea dacă solicitantul are un proiect selectat de GAL (depus prin sM19.2/ DR 36) , evaluat sau în evaluare la AFIR (OJFIR/ CRFIR) sau contractat în: E2.2L Registrul electronic al cererilor de finanțare (E2.2 Registrul electronic CF pentru submăsura 19.2 - AFIR), registrul LEADER pentru intervenția DR 36 / E2.2 Registrul electronic CF pentru submăsura 19.2 - AFIR),
- în Baza de date REGAS,
- în E2.2L Registrul electronic al cererilor de finanțare LEADER, E6.0L Raportul de evaluare al AFIR și în registrul C1.13L dacă solicitantul are un proiect selectat de GAL, evaluat sau în evaluare la AFIR (OJFIR/CRFIR) sau contractat și care vizează aceleași elemente componente ca cele din prezentul proiect.

Verificarile se fac atât prin verificarea numelui solicitantului cât și a Codului de Înregistrare Fiscală (dupa caz).

Se va face verificarea dublei finanțări și **pentru proiectele care propun investiții in energie regenerabilă**. În cazul identificării unui alt proiect depus pentru finanțare pe scheme de ajutor de stat sau alte programe, aparținând aceluiași solicitant care prevede investiții în energie

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 29
--	---	-----------

regenerabilă, pentru același punct de lucru vizat de proiectul pe DR36, se vor elimina din proiectul depus pe DR 36, cheltuielile aferente obținerii energiei regenerabile.

Schemele/programele de energie regenerabilă vizate sunt:

- Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare în vederea obținerii energiei regenerabile, aprobată prin Ordinul MADR nr. 70/2023, finanțată din Fondul de Modernizare;

- Schema de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor destinate promovării producției de energie din surse regenerabile pentru consum propriu la nivelul întreprinderilor, aprobată prin ordinul MIPE nr 2615/2022 cu modificările și completările ulterioare, finanțată prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 din Fondul de Coeziune.

-alte programe/scheme de ajutor de stat pentru finanțarea investițiilor în energie regenerabilă.

Astfel, în urma verificărilor pot apărea următoarele situații

- a) în cazul în care se constată faptul că solicitantul a beneficiat de alt program de finanțare nerambursabilă pentru același tip de investiție, dar nu a consemnat acest lucru în Cererea de finanțare, și/ sau nu a prezentat *Raportul asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant* din care să reiasă că nu este finanțată aceeași investiție, expertul solicită aceste lucruri prin fișa de informații suplimentare și doar în cazul în care solicitantul refuză să își asume angajamentele corespunzătoare proiectului, se consideră că pct. 3 din declarația F nu este respectat și cererea de finanțare este neeligibilă;
- b) în cazul în care solicitantul a mai beneficiat de finanțare nerambursabilă, pentru același tip de investiție, expertul verifică în *Raportul asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant* dacă elemente din proiectul actual se regăsesc (în totalitate sau numai parțial) și în proiectele anterioare și dacă cheltuielile rambursate se regăsesc în lista cheltuielilor eligibile pentru care solicită finanțare.

În urma analizei comparative a Raportului asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant cu documentație proiectului expertul se va asigura ca cheltuielile eligibile propuse în proiectul analizat nu au fost rambursate prin finanțările obținute de solicitant anterior.

În analiza aferentă elementelor identificate în cazul b) de mai sus, experții vor avea în vedere prevederile articolului 36 - Excluderea dublei finanțări din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013, respectiv:

“Statele membre se asigură că cheltuielile finanțate din FEAGA sau FEADR nu fac obiectul niciunui alt tip de finanțare din cadrul bugetului Uniunii.”

Astfel, „dubla finanțare” înseamnă că aceleași cheltuieli sau activități sunt finanțate de două ori din fonduri publice (de exemplu, din două surse diferite: fonduri europene și fonduri naționale sau din două programe diferite ale UE). Acest lucru este interzis, deoarece duce la utilizarea

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 30
--	---	-----------

ineficientă sau frauduloasă a fondurilor.

Exemple concrete de dublă finanțare:

1. Același proiect depus de două ori la programe diferite și finanțat de ambele
2. Aceeași cheltuială (ex: salariul unui angajat) decontată atât dintr-un proiect cu fonduri europene, cât și din bugetul național.
3. Echipamente (identificate cu serie/ nr. unice) rambursate într-un proiect și raportate din greșeală și în alt proiect ca achiziție nouă.

Expertii vor analiza atât Raportul asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant cât și Cererea de finanțare/Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ/DALI pentru a identifica elemente comune.

Achiziția unui echipament/utilaj/etc prin intervenția DR36 LEADER este considerată dublă finanțare numai în situația în care, același echipament/ utilaj (identificat cu serie/ nr. unică) a fost rambursat și din alte fonduri naționale/ europene.

În cazul în care, prin proiectul depus propun servicii/echipamente/ utilaje similare cu cele achiziționate prin alte surse (fonduri europene și fonduri naționale), se verifică în Cererea de Finanțare/Studiul de Fezabilitate/Memoriul justificativ/ DALI detalierea utilajelor/echipamentelor față de totalul necesar.

Cu titlu de exemplu, dacă un solicitant al Intervenției DR 36 a beneficiat cu 10 ani în urma de finanțare pentru achiziția unui utilaj care între timp a fost casat, nu se îndeplinesc condițiile pentru dubla finanțare. În cazul în care utilajul este încă în inventarul solicitantului fiind utilizat dar prin Cererea de Finanțare/Studiul de Fezabilitate/Memoriul justificativ/ DALI se argumentează și susține o capacitate crescută de procesare nu se îndeplinesc condițiile pentru dubla finanțare.

Dacă elementele din proiectul actual (bunuri, servicii, dotari) se regăsesc în totalitate și în proiectele anterioare, detalierea utilajelor/echipamentelor față de totalul necesar nu justifică o nouă achiziție iar cheltuielile rambursate pentru acestea se regăsesc și în lista cheltuielilor eligibile pentru care solicită finanțare, expertul bifează casuța NU și cererea de finanțare este neeligibilă.

Dacă **elementele din proiectul actual se regăsesc parțial și în proiectele anterioare** și cheltuielile rambursate pentru zona de suprapunere se regăsesc în lista cheltuielilor eligibile pentru care solicită finanțare, atunci expertul solicită prin fișa de informații suplimentare ca aceste cheltuieli să fie trecute pe neeligibil. După primirea noului buget de la solicitant expertul va modifica bugetul prin micșorarea valorii totale eligibile a proiectului cu valoarea identificată ca fiind neeligibilă. Expertul va motiva poziția cu explicații în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații. Se vor face mențiuni referitoare la cauzele care au generat diferențele, cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea căsuței corespunzătoare DA cu diferențe. Dacă solicitantul refuză să modifice bugetul indicativ cererea de finanțare este declarată neeligibilă.

Dacă **elementele din proiectul actual NU se regăsesc în proiectele anterioare** în sensul verificărilor detaliate se bifează DA, cererea de finanțare fiind eligibilă.

Expertul precizează concluzia asupra verificării la rubrica Observații.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 31
---	---	-----------

EG 1.8 Solicitantul nu a creat condiții artificiale pentru accesarea sprijinului în cazul proiectelor prezentate de solicitanți privați;

DOCUMENTE DE PREZENTAT

Baza de date a serviciului online RECOM a ONRC

Baza de date Arachne

Aplicația Interoperabilitate a Consiliului Concurenței

Baza de date proiecte FEADR/EURI

Declarația F a Cererii de finanțare

Registrul Cererilor de Finanțare

Studiul de Fezabilitate/memoriu justificativ/ DALI și documentele depuse la Cererea de Finanțare

E2.2L Registrul electronic al cererilor de finanțare LEADER

E2.2 Registrul electronic al cererilor de finanțare

PUNCTE DE VERIFICAT ÎN DOCUMENTE

1. Același sediu social se regăsește la două sau mai multe proiecte?

Informațiile vor fi verificate în Registrul electronic al Cererilor de Finanțare AFIR și LEADER

2. Mai mulți solicitanți/ beneficiari independenți din punct de vedere legal au aceeași adresă și/ sau beneficiază de infrastructura comună (același amplasament, utilități, spații de producție/ procesare/ depozitare) și le folosesc în comun.

Informațiile vor fi verificate în Registrul electronic al Cererilor de Finanțare AFIR și LEADER.

3. Reprezentanții legali/ asociații/ acționarii, administratorii solicitantului sunt asociați/ administratori/ acționari ai altor societăți care au același tip de activitate* cu cel al proiectului analizat?

Se realizează verificarea în RECOM/ ARACHNE/ Aplicația *Interoperabilitate* a Consiliului Concurenței pentru identificarea societății/ societăților cu același tip de activitate cu cel al societății care implementează proiectul analizat și care au reprezentanții legali/ asociați/ administratori/ acționari comuni. Pentru aceasta se realizează următorii pași:

- Se identifică în extrasul ONRC descărcat din RECOM **asociații/acționarii și administratorii societății** (ai solicitantului), iar din Cererea de Finanțare se identifică **responsabilul legal al proiectului**. Extrasul din RECOM se printează și se atașează Dosarului administrativ.
- Se verifică în RECOM/ Aplicația *Interoperabilitate* a Consiliului Concurenței dacă reprezentanții legali /asociați /administratori /acționarii astfel identificați sunt asociați /administratori /acționari în alte societăți. Dacă se identifică astfel de societăți se descarcă din RECOM extrasul ONRC/ sau un document similar în situația utilizării altui sistem aferent fiecăreia, acestea se printează și se atașează dosarului administrativ .

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 32
--	---	-----------

- Dacă una sau mai multe din aceste societăți desfășoară același tip de activitate cu solicitantul acest fapt se menționează în rubrica „observații” și se pune bifă în coloana „DA”. Dacă nu se identifică o astfel de situație se pune bifă în coloana „NU”.

* „același tip de activitate” reprezintă acea situație în care două sau mai multe entități economice desfășoară activități autorizate identificate prin aceeași clasă CAEN (nivel 4 cifre) și realizează produse/servicii/lucrări similare

4. Sediul social și/sau punctul (punctele) de lucru/ amplasamentul investiției propuse sunt învecinate cu cel/ cele ale unui alt proiect finanțat FEADR/ EURI.

Se verifică în Registrul Cererilor de Finanțare și în RECOM online dacă sediul social și/ sau punctul/ punctele de lucru ale solicitantului se află pe amplasamente învecinate cu cele ale altor solicitanți/ beneficiari FEADR. Dacă DA, pentru confirmarea faptului că beneficiază de infrastructura comună, se impune vizita pe teren.

Se verifică dacă activitatea propusă prin proiect este complementară cu activitățile proiectelor cu care se învecinează.

Se verifică dacă proiectul are utilități și acces separat, sau este dependent de activitatea unui alt operator economic (cu excepția furnizorilor de utilități).

Aceste informații se verifică la vizita în teren și vor fi consemnate și în formularul E 3.8.

5. Sunt identificate în cadrul proiectului alte legături între solicitant și persoana fizică/juridică de la care a fost închiriat/ cumpărat terenul/ clădirea?

Se verifică în documentele care atestă dreptul de proprietate/ folosință asupra terenurilor/ construcțiilor (depușe de solicitant împreună cu Cererea de Finanțare) de la cine a obținut solicitantul terenul/clădirea care face obiectul proiectului. Se verifică dacă până la acest moment (în baza verificărilor sus-menționate sau a altor informații obținute, dacă este cazul) au fost identificate alte legături între solicitant (sau acționarii/ asociații acestuia) și persoana de la care a obținut terenul/ clădirea.

Se verifică informația în partea scrisă a Studiului de Fezabilitate/ Memoriului Justificativ și în documentele care atestă dreptul de proprietate/folosință depuse la dosarul cererii de finanțare. De asemenea dacă se consideră necesar se va realiza o verificare la fața locului unde se urmărește identificarea unor astfel de situații.

Dacă se constată astfel de indicii acestea vor fi prezentate detaliat în rubrica „observații” (în cazul elementelor constatate pe teren se atașează și fotografiile relevante care vor fi atașate dosarului administrativ) și se pune bifă în coloana „DA”. Dacă nu se identifică o astfel de situație se pune bifă în coloana „NU”.

Se verifică în actele de proprietate/folosință ale terenului/clădirii destinat/destinată implementării proiectului. Se urmărește identificarea situației în care terenul/clădirea a/au fost achiziționat/ achiziționată/ achiziționate de la o entitate juridică care are **același tip de activitate*** cu solicitantul sau de la o persoană fizică asociat/administrator într-o societate care are **același tip de activitate*** cu solicitantul.

Dacă se identifică astfel de indicii acestea sunt prezentate detaliat în rubrica „observații” și se pune bifă în coloana „DA”. Dacă nu se identifică o astfel de situație se pune bifă în coloana „NU”.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 33
--	---	-----------

6. Solicitanții care depun Cerere de Finantare au asociații comuni cu cei ai altor beneficiari cu care formează împreună un flux tehnologic

Se verifica in RECOM online, ARACHNE daca solicitantii care depun Cerere de Finantare au asociati comuni cu cei ai altor beneficiari. In cazul in care se identifica alti beneficiari FEADR cu acelasi actionariat, se verifica daca cele doua proiecte formează împreună un flux tehnologic

7. Verificarea legăturilor între asociații/ acționarii /administratorii cu acționariat străin și solicitant

Se verifica in Bazele de date FEADR si in RECOM, ARACHNE online istoricul acționarilor/ asociațiilor/ reprezentantului legal al solicitantului, dacă acestia dețin alte societăți care actionează in același domeniu sau domeniu complementar cu cel al proiectului.

8. Activitatea propusă prin proiect este dependentă de activitatea unui terț (persoana juridică) și/ sau crează avantaje unui terț (persoană juridică) ?

Se verifică dacă activitatea proiectului este independentă din punct de vedere operațional și economic de activitatea altor societăți și/sau dacă solicitantul crează prin investiția finanțată prin FEADR, un avantaj pentru o altă societate în ceea ce privește activitatea acesteia prin analiza previziunilor financiare și elementelor precizate în Studiul de Fezabilitate/ Memoriul Justificativ/ DALI. Dacă se consideră necesar, se va realiza verificare la fața locului unde se va urmări verificarea existenței unor astfel de situații, realizându-se și fotografiile relevante, care vor fi atasate la dosarul administrativ.

Dacă pe parcursul verificărilor documentară și/sau pe teren rezultă indicii din care rezultă ca se regăsește unul din aceste două cazuri, acestea sunt prezentate detaliat în rubrica „observații” și se pune bifă în coloana „DA”. Dacă nu se identifică o astfel de situație se pune bifă în coloana „NU”.

*„același tip de activitate” reprezintă acea situație în care două sau mai multe entități economice desfășoară activități autorizate identificate prin aceeași clasă CAEN (nivel 4 cifre) și realizează produse/servicii/lucrări similare

În situația în care solicitantul precizează în Studiul de Fezabilitate/ Memoriul Justificativ faptul că a preluat **peste 50%** din terenul aferent exploatației agricole la care se referă solicitarea de fonduri, de la un singur terț (persoana juridică sau nu), acest fapt se va menționa la rubrica Observații, cu solicitarea verificării în implementare a unei eventuale existențe de condiții artificiale.

În cazul în care există minim o bifă pe coloana „DA” în „Secțiunea A” se va trece la completarea „Secțiunii B”, verificându-se dacă proiectul se încadrează în una dintre premisele de creare condiții artificiale sau în situația în care expertul evaluator descoperă indicii care conduc la suspiciunea existenței de condiții artificiale, altele decât cele enumerate în secțiunea A și pe care le detaliază la rubrica observații.

9. Alți indicatori (ex: același consultant, posibile legături de afaceri cu furnizori/clienti prin actionariat s.a.)

Informatiile vor fi verificate în Registrul electronic al Cererilor de Finantare.

Se detaliaza alti indicatori (ex: același consultant, posibile legături de afaceri cu furnizori/clienti prin actionariat, mutarea sediului social din mediul urban in mediul rural sau inchiderea

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 34
--	---	-----------

punctului/punctelor de lucru din mediul urban și deschiderea în mediul rural) identificați, care nu se regăsesc în niciuna din categoriile susmenționate (la celelalte întrebări).

Dacă în urma verificărilor expertul identifică două sau mai multe elemente comune cu alte proiecte, își va extinde verificarea asupra acestora, împreună cu ceilalți experți implicați în verificarea proiectelor respective.

Dacă în urma verificării se identifică legături care conduc la complementaritatea investițiilor propuse se verifică dacă investițiile învecinate propuse de solicitanți diferiți se completează/ dezvoltă/ optimizează în cadrul unui flux tehnologic sau de servicii și nu pot funcționa independent una față de cealaltă.

Se verifică în RECOM istoricul acționarilor/ asociaților/ administratorului solicitantului pe o perioadă de 1 an, dacă aceștia dețin alte societăți care acționează în același domeniu sau domeniu complementar cu cel al proiectului, în vederea creării de condiții artificiale.

Se verifică dacă solicitantul și-a asumat punctul 13 din secțiunea F a Cererii de Finanțare - Declarație pe proprie răspundere a solicitantului că investiția finanțată va deservi exclusiv interesele economice ale solicitantului (beneficiarului proiectului) în scopul obținerii de profit propriu.

Încadrarea într-o situație de creare de Condiții artificiale.

Crearea unei entități juridice noi (solicitant de fonduri) de către asociați/acționari majoritari, administrator/i, ai altor entități economice cu același tip de activitate ca cel propus a fi finanțabil prin proiect.

Se urmărește identificarea unor elemente care pot conduce la concluzia că, o entitate juridică existentă (**care intră sub incidența restricțiilor de eligibilitate**) /asociații/acționarii /administratorii ai acesteia a/au creat o altă societate prin care accesează fondurile FEADR eludând astfel criteriile restrictive

Restricțiile de eligibilitate sub incidența cărora poate intra o entitate juridică existentă sunt :

- Aceasta nu se încadrează în categoria solicitanților eligibili pentru finanțare așa cum sunt ei desemnați în fișa intervenției din SDL.
- Aceasta este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR (până la contractare acesta trebuie să achite debitul către AFIR).

Concluzii finale

Solicitantul a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor intervenției?

În situația în care se constată încadrarea proiectului verificat în premisa de creare condiții artificiale, se va descrie în mod detaliat modul în care au fost create condiții artificiale pentru îndeplinirea criteriilor de eligibilitate generale, se va bifa căsuța DA, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă. În caz contrar se va bifa căsuța NU.

Dacă în urma verificărilor expertul identifică două sau mai multe elemente comune cu alte proiecte, își va extinde verificarea asupra acestora, împreună cu ceilalți experți implicați în verificarea proiectelor respective.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 35
--	---	-----------

Dupa finalizarea analizei elementelor subiective (indicatorii de conditii artificiale/ steguletele rosii), la rubrica Observatii, se consemneaza toate elementele referitoare la conditii artificiale, identificate in ceea ce priveste proiectul depus de catre so.licitant.

In situatia in care sunt identificati indicatori de conditii artificiale, se constata existenta elementului subiectiv (mentionat de catre Curtea Europeana de Justitie, in cauza Slancheva sila EOOD).

In acest caz, expertul trece la analiza existentei elementului obiectiv, respectiv nerespectarea obiectivelor DR 36 LEADER, asumate prin proiect.

Obiectivele finanțării FEADR, DR 36- LEADER:

- SO8 Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a egalității de gen, incluzând participarea femeilor la agricultură, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei circulare și a silviculturii sustenabile;
- SO3 Îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric;
- XCO Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.

Se poate considera neindeplinire a obiectivelor si element obiectiv al crearii de conditii artificiale, numai incalcarea obiectivelor DR 36 LEADER, carora li se circumscrie proiectul – de exemplu, daca prin proiect se propune o activitate productivă se verifica incadrarea intr-unul din obiectivele finanțării PS, DR36 LEADER, nu respectarea tuturor obiectivelor.

Trebuie sa fie identificate atât elementele subiective cât si elementul obiectiv pentru declararea Cererii de Finantare ca fiind neeligibila.

Dacă în urma acestei analize se constată că investiția propusă de solicitant nu poate funcționa independent de altă investiție PNS solicitantul contribuind exclusiv/ cvasiexclusiv la operatiunile economice ale altei companii, fara a cauta sa obtina profit propriu, creându-se astfel condiții artificiale pentru a beneficia de sprijin și a obține astfel un avantaj care contravine scopului intervenției, se bifează caseta DA și se completează în rubrica Observații datele și elementele care au condus la această decizie.

In caz contrar expertul bifează în caseta corespunzatoare NU.

Daca se constata suspiciunea de creare a condițiilor artificiale, decizia privind constatarea creării unei condiții artificiale se ia după parcurgerea următorilor pași:

- Identificarea și analiza indicatorilor care au condus la constatarea riscului de creare a condițiilor artificiale. Concluziile preliminare se comunica solicitantului prin intermediul unei notificări, prin care i se solicita totodată să-si exprime un punct de vedere în termenul procedural.
- Primirea și analiza punctului de vedere exprimat de solicitant (dacă acesta îl trimite în termenul procedural comunicat).

Dupa caz, declararea Cererii de Finantare ca fiind neeligibilă în urma identificării fara echivoc, în mod obiectiv si fundamentat a unor condiții artificiale create de solicitant/ recalcularea punctajului/ ratei de cofinanțare/ ajutorului financiar vizate ca avantaje si luarea masurilor ce se impun in urma recalcularilor. Se va descrie în mod obligatoriu la rubrica observații în fișa de verificare E1.2L modul în care a fost încălcat prin crearea respectivei condiții artificiale cel puțin un obiectiv general sau specific aferent legislatiei agricole sectoriale precizat în reglementările comunitare aplicabile și/ sau în fișele intervenției DR 36 - LEADER

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 36
---	---	-----------

<p>ATENȚIE!</p> <p>Prin natura lor indicatorii - stegulețele roșii, nu reprezintă dovezi. Acestea reprezintă simpli indicatori de fraudă sau nereguli.</p>
<p>EG 1.9 Solicitantul a aplicat o semnătura electronică validă și emisă în baza unui certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de încredere calificat care se află în lista oficială a Uniunii Europene pe documentele emise.</p>
<p>DOCUMENTE DE PREZENTAT</p> <p>Cerere de finanțare completată, semnată electronic de reprezentantul legal al solicitantului precum și documentele emise de solicitant și semnate de reprezentantul legal cu semnătură electronică.</p>
<p>PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE</p> <p>Verificarea se realizează cu ajutorul Adobe Acrobat Reader DC care este preconfigurat pentru validarea automata a unui certificat în cazul documentelor în format PDF (pe semnătura electronică a solicitantului se face clic dreapta urmat de Show Signature Properties și Show Signer's Certificate).</p> <p>Expertul va verifica dacă pe documentele PDF semnate electronic de solicitant și transmise online la AFIR, semnătura electronică aplicată este validă și este emisă în baza unui certificat digital calificat emis de unul din furnizorii de servicii care se regăsesc în lista oficială a Uniunii Europene (EUTL) care poate fi vizualizată accesând următorul link: https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home</p> <p>Pe semnătura electronică trebuie sa apară "Source of Trust obtained from European Union Trusted Lists". Dacă nu apare, atunci furnizorul certificatului digital se va verifica accesând link-ul de mai sus.</p> <p>Dacă semnatura este validă și se regăsește în lista oficială a Uniunii Europene, expertul bifează DA și se continuă verificările.</p> <p>Dacă semnătura electronică nu este validă sau furnizorul semnăturii electronice nu se regăsește în lista oficială a U.E., expertul bifează NU iar cererea de finanțare este declarată neeligibilă și se va argumenta la Observații decizia luată.</p>

EG 2 - Verificarea eligibilității proiectului

- Solicitantul a prezentat SF/DALI/PT/MJ/CF in conformitate cu prevederile legale în vigoare si documentele obligatorii aferente imobilului unde se realizeaza investiția.**
- Investițiile propuse de solicitant prin proiect NU se incadreaza intr-una din categoriile:**

- Intervenții aferente Pilonului I (plati directe);
- Intervențiile aferente art. 70 *Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare*, art. 71 *Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone*,

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 37
--	---	-----------

72 Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, 74 Investiții în irigații și art.76 Instrumente de gestionare a riscurilor din Regulamentul privind PS PAC nr. 2115/2021;

- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatații agricole/pomicole, cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social;
- Investiții în crearea/ modernizarea infrastructurii de acces agricolă/ forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural;
- obiectivele de patrimoniu cultural de clasă A

3. **În cazul proiectelor care propun activități neagricole cu scop economic, codul CAEN se încadrează în Anexa 13 – Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36?**

În situația în care nu este clară încadrarea activității solicitantului în codul CAEN eligibil menționat în Anexa 13, se va solicita acestuia, prin informații suplimentare, o adresă emisă de Institutul Național de Statistică privind menționarea explicită a încadrării activității în codul CAEN respectiv detaliat la nivel de sub-clasă.

DOCUMENTE

Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investiției (conform cerintelor din Cererea de Finanțare)

[Anexa 13 - Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36](#)

Extras de carte funciară sau Document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora

Studiul de Fezabilitate Conform HG. 907/ 2016 pentru obiectivele/proiectele noi și mixte de investiții - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție

Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții (DALI) conform HG. 907/ 2016 pentru modernizări/ intervenții la construcții existente - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție

Memoriu justificativ - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2 - proiecte cu construcții-montaj care nu necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj)

Certificat de urbanism (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1) sau Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire)

Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul depus nu se emite autorizație de construcție (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2)

Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 38
--	---	-----------

Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

1.a Verificari documente depuse (din punct de vedere al prevederilor și cerintelor HG 907/2016 și Legii 50/1991)

Din punct de vedere al prevederilor și cerintelor HG 907/2016 și Legii 50/1991, proiectele de investiții se împart în următoarele categorii:

a) **proiecte cu construcții-montaj care necesită emiterea Autorizație de construire** (pot include dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente, după caz:

✚ În cazul construcțiilor noi:

- Studiu de Fezabilitate;
- Certificat de Urbanism/ Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire).

✚ Pentru modernizări/ intervenții la construcții existente, care necesită emiterea unei Autorizații de construire/ desființare:

- DALI;
- Certificat de Urbanism/Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire);
- Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente.

b) **proiecte cu construcții-montaj care NU necesită Autorizație de construire** (pot include și dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente:

- Memoriu Justificativ;
- Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul depus nu se emite autorizație de construire.
- Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente);
- Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente) - numai în cazul construcțiilor nefinalizate;

c) **proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj** (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1 din bugetul Indicativ). In cazul

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 39
--	---	-----------

acestor proiecte nu se va depune SF/ MJ/ DALI. **Solicitantul va completa secțiunea A6 din Cererea de finanțare, cu respectarea cerințelor din secțiunea REGULI DE COMPLETARE.**

Atentie! Beneficiarii privați au obligatia de a depune Proiectul Tehnic la contractare; beneficiarii publici vor depune Proiectul Tehnic ulterior contractării proiectului

Expertul verifică dacă solicitantul a bifat corect în Cererea de finanțare categoriile de la punctul A9.4 din Cererea de Finanțare 50 și a depus documentele aferente investiției la Cererea de finanțare (conform cerințelor de la 9.4.1, 9.4.2 și 9.4.3, după caz); verificarea se face prin parcurgerea SF/MJ/DALI/CF pentru a determina corectitudinea încadrării și prin analiza documentelor aferente depuse.

Verificari SF/MJ/DALI/CF

Expertul va verifica în cazul proiectelor încadrate la punctul 9.4.3, respectiv proiecte **de dotări și/sau cu echipamente fără montaj** (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1 din bugetul Indicativ, dacă solicitantul a completat în secțiunea A6 Descrierea proiectului din Cererea de finanțare datele conform cerințelor din secțiunea Reguli de completare.

Expertul va verifica dacă solicitantul a depus SF/ DALI/MJ/CF este prezentat și completat în conformitate cu prevederile legale în vigoare, respectiv:

- în cazul proiectelor care prevăd construcții – montaj se verifică Studiul de Fezabilitate/ DALI elaborat conform HG 907/2016
- în cazul proiectelor fără construcții-montaj, se poate depune Memoriu Justificativ sau Studiu de Fezabilitate în care vor fi completate doar punctele care vizează acest tip de investiție.

Se va verifica:

- dacă devizul general și devizele pe obiect sunt semnate de elaboratorul documentației.
- dacă s-a atasat așa-numita „foaie de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului documentației în integralitatea ei.
- dacă în cadrul secțiunii – Partile desenate sunt atasate planuri de amplasare în zona 1:25.000 – 1:5.000, planul general 1:5.000 – 1:500, relevee, secțiuni etc., Planul de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic, se verifică dacă acestea sunt semnate de către elaborator în cartusul indicator.
- dacă cheltuielile cu realizarea construcției sunt trecute în coloana „cheltuieli neeligibile” și sunt menționate în studiul de fezabilitate, în cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR,

În cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul acestora în capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta utilajului cu valoare distinctă pentru a fi considerat cheltuială eligibilă sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”).

Pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experți, ore/ expert, costuri/ ora). Pentru situațiile în care valorile sunt nejustificate prin numărul de experți, prin

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 40
--	---	-----------

numarul de ore prognozate sau prin natura investitiei, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduce, cu informarea solicitantului.

În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizari, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de fezabilitate, obligatoriu, **Expertiza tehnică de specialitate** asupra construcției existente și **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor**.

Expertii vor verifica daca in cazul proiectelor incadrate in Cererea de finantare la categoria 9.4.3 Pentru proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1) pentru care nu se depune SF/MJ/DALI solicitantul a respectat cerintele privind completarea in sectiunea A6 Descrierea proiectului , respectiv:

- a fundamentat necesitatea și oportunitatea investiției si a descris conformitatea obiectivelor investiției urmărite prin proiect cu obiectivele intervenției.
- a precizat capacitatea existentă și capacitatea propusă a se realiza la finalizarea investiției.
- în cazul în care solicitantul este o formă asociativă, a descris modul în care investiția deservește membrii acesteia.
- a descris achizițiilor propuse prin proiect, respectiv denumirea, numărul, valoarea și caracteristicile tehnice și funcționale ale utilajelor/ echipamentelor tehnologice/ echipamentelor de transport/ dotărilor ce urmează a fi achiziționate prin proiect și, dacă e cazul, prezentarea tehnică a construcțiilor în care urmează a fi amplasate utilajele/ dotările (inclusiv utilități).
- a fundamentat achizițiile propuse în funcție de capacitatea de producție existentă și/sau prognozată sau în funcție de necesitățile de funcționare în cazul dotărilor în cadrul unor obiective de tip grădinițe, școli, etc; fundamentarea va include prezentarea tehnică a construcțiilor în care urmează a fi amplasate achizițiile propuse, inclusiv descrierea utilităților aferente amplasamentului propus.
- a descris fluxul tehnologic/etapele activității în care vor fi utilizate utilajele/dotările, etc propuse a fi achiziționate.
- a precizat durata de realizare a investiției și capacitățile de producție rezultate în urma investiției (dacă este cazul).

1.b) Verificare sediul/social sau punct de lucru unde se implementeaza proiectul

Pentru proiectele de investiții, expertul verifica in documente/RECOM.

În ceea ce privește investițiile în domeniul agricol și agro-alimentar expertul va verifica daca solicitantul este o forma colectiva.

respectiv Intervenții de tip social care sprijină multiplicarea în sectorul zootehnic acestea sunt implementate de forme asociative eligibile.

Se verifică dacă extrasul de carte funciara este emis pe numele solicitantului si vizeaza imobilul/ amplasamentul mentionat în proiect. În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 41
--	---	-----------

este liber de sarcini (gajat pentru un credit), se verifică acordul creditorului privind executia investiției, precum și respectarea de către solicitant a graficului de rambursare a creditului. Dacă solicitantul nu a atasat aceste documente expertul le va solicita prin informații suplimentare.

Dacă în cadrul Extrasului de Carte Funciară există mențiunea **“imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă datorită lipsei planului parcelar”**, nu se va considera neîndeplinită condiția, având în vedere că prin prezentarea autorizației de construire în etapa de verificare a plăților este asigurată implicit localizarea certă a planului parcelar, respectiv a investiției.

Dacă proiectul necesită certificat de urbanism se verifică dacă localizarea proiectului, regimul juridic, investiția propusă s.a.m.d corespund cu descrierea din studiul de fezabilitate și cu extrasul de carte funciară.

Se verifică dacă solicitantul are sediul social sau punctul/ punctele de lucru unde se implementează proiectul pe teritoriul acoperit de GAL. Aceste condiții trebuie respectate inclusiv în cazul solicitanților parteneri într-un proiect colectiv agricol cu exploatarea agricolă amplasate atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia.

1.c) Verificarea documentelor pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investiției/ locația de implementare a proiectului

În raport cu **documentele pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investiției/ locația de implementare a proiectului** expertul verifică următoarele documente și condiții, după caz:

A) Pentru beneficiari privați

i) Pentru proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construire

- a) Dreptul de proprietate privată
- b) Dreptul de concesiune
- c) Dreptul de suprafață;

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare.
- Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 42
--	---	-----------

retrocedarea. În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

Contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Expertul va obține Extrasul de Carte Funciară aferent imobilului (teren/ clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de Finanțare în secțiunea dedicată.

În situația în care în Extrasul de Carte Funciară este notat sechestrul judiciar asupra imobilului pe care se propune a se realiza investiția, solicitantul va depune dovada ridicării sechestrului sau AFIR va solicita informații suplimentare cu privire la ridicarea sau menținerea sechestrului, acest aspect fiind element de eligibilitate a proiectului.

Extrasul de carte funciară pentru informare trebuie să conțină planul parcelar cu localizare certă. **NU se acceptă la depunerea Cererii de finanțare Extras de carte funciară pentru informare cu mențiunea “imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă datorită lipsei planului parcelar”.**

ii) Pentru proiecte cu construcții și echipamente cu montaj care *nu* necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj) se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlul gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat);
- g) dreptul de închiriere / locațiune

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) expertul verifică dacă a fost depus acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului. În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiare, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, expertul verifică dacă au fost depuse atât

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 43
--	---	-----------

documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente trebuie să fie încheiate la notariat în formă autentică.

În cazul în care înscrisurile menționate la punctul ii) nu sunt înregistrate la OCPI și nu se regăsesc în Extrasul de Carte Funciară pentru informare obținut de către AFIR, din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, acestea vor fi depuse în formă autentică (pentru sentințele judecătorești, actele emise de o autoritate publică nu se solicită formă autentică).

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

2. Expertul verifica în Cererea de Finantare/Studiul de Fezabilitate/Memoriul justificativ/DALI dacă investițiile propuse NU se încadrează într-una din categoriile:

- Intervenții aferente Pilonului I (plăți directe);
- Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art.76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din Regulamentul privind PS PAC nr. 2115/2021;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatații agricole/ pomicole, cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social;
- Investiții în crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă/forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural. Atenție! Pistele de biciclete sunt eligibile.
- obiectivele de patrimoniu cultural de clasă A

În cazul în care din Cererea de Finantare/Studiul de Fezabilitate/Memoriul justificativ/DALI coroborat cu prevederile din Ghidul solicitantului și Fisa Intervenției din SDL aprobat se constată că investițiile propuse se încadrează într-una din categoriile menționate proiectul este declarat neeligibil.

3.Verificare CAEN activitate/activități propuse

Se verifică caracteristicile acțiunilor și investițiilor propuse prin Cererea de finanțare și în cadrul SF/DALI/MJ și se coroborează cu informațiile din Ghidul solicitantului GAL și Fisa intervenției din SDL aprobat. Prin Fisa Intervenției din SDL aprobat, GAL poate prevedea o serie de acțiuni și investiții prin Ghidul Solicitantului GAL pot restrânge această serie de acțiuni și investiții. Astfel, acțiunile/investițiile eligibile sunt cele prevăzute în Ghidul Solicitantului GAL cu condiția ca acestea să fie prevăzute și în Fisa Intervenției din SDL aprobat.

În cazul proiectelor care propun activități neagricole cu scop economic, expertul verifică încadrarea codului/ codurilor CAEN propuse prin proiect să se încadreze în Anexa 13 – *Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.* În cazul în care se propun activități aferente mai multor coduri CAEN, toate acestea trebuie să se

<p>Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale</p> <p>AFIR</p>	<p>PS PAC 2023-2027</p> <p>Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității</p> <p>Cod manual Versiunea: 01</p>	<p>Pagina 44</p>
--	---	------------------

încadreze în Anexa 13 – *Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.*

Experții verifică dacă acțiunile și investițiile propuse se încadrează în CAEN propus/propuse spre finanțare.

Doar în cazul modernizărilor se verifică dacă solicitantul are înscris și autorizat în RECOM codul/codurile CAEN propuse spre finanțare.

În situația în care nu este clară încadrarea activității solicitantului în codul CAEN eligibil menționat în Anexa 13, se va cere solicitantului prin informații suplimentare o adresă emisă de Institutul Național de Statistică privind menționarea explicită a încadrării activității propuse prin proiect în codul CAEN respectiv detaliat la nivel de sub-clasă.

EG3 Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației naționale specifice aplicabile, respectiv:

EG 3.1 Au fost prezentate documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, etc, după caz), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect (doar în cazul modernizărilor);

DOCUMENTE

Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de DATMEAT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 din localitățile încadrate în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008, emis în conformitate cu HG 31/ 1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului (dacă este cazul).

Acordul administratorului/custodelui pentru ariile naturale protejate – dacă este cazul, adică activitatea propusă prin proiect se desfășoară într-o arie naturală protejată.

Documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare, etc), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect.

Serviciul online RECOM

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 45
--	---	-----------

PUNCTE DE VERIFICAT

Se verifică dacă documentele prezentate **erau în termen de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare**, dacă sunt emise pe numele solicitantului și vizează proiectul depus, și dacă este cazul, amplasamentul menționat în proiect.

Expertul verifica doar pentru proiectele de *tip investiții care vizează modernizări* dacă solicitantii au prezentat la Cererea de finanțare documentele care atesta funcționarea obiectivelor existente și funcționalitatea conform legislației naționale DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, după caz, etc.) pentru locațiile /obiectivele care fac obiectul investițiilor prin proiect.

În cazul proiectelor de modernizare a unor locații/ obiective a căror activitate este supervizată și de *alte autorități decât cele menționate sau doar de alte autorități decât cele menționate*, expertul va verifica documentele prezentate de solicitant care atestă funcționarea obiectivelor existente și funcționalitatea conform legislației naționale aplicabile.

Atentie!

In cazul in care solicitantul nu a depus acest document, acesta se poate solicita prin informatii suplimentare cu respectarea prevederilor Manualului de informatii suplimentare.

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că au fost prezentate documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații”, criteriul de eligibilitate nefiind îndeplinit.

EG 3.2 Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind construcția/ modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 cu completările și modificările ulterioare - numai pentru proiectele care prevăd construcția/ modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului ANT 65/2013 cu completările și modificările ulterioare.

DOCUMENTE

Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de DATMEAT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 din localitățile încadrate în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008, emis în conformitate cu HG 31/ 1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului

Certificat de clasificare eliberat de DATMEAT pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 din localitățile încadrate în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 cu modificările și completările ulterioare- în cazul modernizării/extinderii)

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 46
--	---	-----------

<p>Doc. 1. Studiul de fezabilitate /MJ/DALI</p> <p>Serviciul online RECOM</p> <p>Anexa 13 - Lista codurilor CAEN eligibile pentru activitățile neagricole cu scop economic</p> <p>Declaratia pe propria răspundere de la secțiunea F a cererii de finanțare.</p>
<p>PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE</p> <p>Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante trebuie sa respecte prevederile aplicabile în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevazute în Anexele a acestui act normativ.</p> <p>Doar în cazul modernizărilor, se verifică dacă solicitantul este înregistrat cu codul CAEN al activității care se finanțează prin proiect conform CF/Studiul de fezabilitate/ DALI/ MJ.</p> <p>În cazul în care solicitantul nu a precizat în CF/Studiul de fezabilitate /MJ/DALI nivelul de confort al structurii de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante în conformitate cu Ordinul 65/ 2013 expertul evaluator va solicita aceste date prin informații suplimentare în vederea verificării conformității cu prevederile Ordinului ANT nr. 65/ 2013 cu modificările și completările ulterioare</p> <p>Expertul verifica în CF/Studiul de fezabilitate/ DALI/ MJ daca proiectul prezentat este în concordanta cu continutul Avizului specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de DATMEAT si Certificatul de clasificare eliberat de DATMEAT(dupa caz).</p> <p>Se verifică Declaratia F punctul 12 din Cererea de Finantare privind introducerea investitiei în circuitul turistic, punctul 14 prin care se precizeaza ca nivelul de confort/ categoria de clasificare propuse prin proiect vor atinge cel puțin nivelul minim prevazut in Ordinul 65 /2015 cu modificarile si completarile ulterioare si punctul 15 prin care solicitantul declara că modernizarea/ extinderea structurii de primire turistică va presupune în mod obligatoriu creșterea nivelului de confort cu cel puțin o margaretă (în cazul proiectelor de modernizarea a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare) și cel puțin o stea (în cazul proiectelor care prevăd modernizări de campinguri și restaurante), în cazul în care nu a fost atinsă clasificarea maximă conform Ordinului ANT 65/2013.</p> <p>Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind construcția/ modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 cu completările si modificările ulterioare, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații”, criteriul de eligibilitate nefiind îndeplinit.</p>
<p>EG 3.4 În cazul proiectelor care propun activitati desfasurate in arii naturale protejate s-a prezentat acordul custodelui</p>
<p>DOCUMENTE DE PREZENTAT</p> <p>Cererea de finantare</p> <p>SF/ MJ</p>

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 47
---	---	-----------

Doc. 16- Acordului administratorului/ custodelui pentru ariile naturale protejate

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

Se verifică dacă prin proiect solicitantul propune activități în arii naturale protejate și în zonele cu destinații eco-turistice. În acest caz se verifică dacă solicitantul și-a propus prin proiect echipamente de agrement autopropulsate. In cazul proiectelor care prevad achizitia de echipamentele de agrement autopropulsate pentru utilizare in ariile naturale protejate, expertul verifica daca solicitantul a prezentat Doc. 16- Acordului administratorului/ custodelui ariei naturale respective.

Se verifica daca documentul a fost emis pe numele solicitantului si corespunde cu activitatile propuse prin proiect.

In cazul in care solicitantul și-a propus prin proiect echipamente de agrement autopropulsate utilizate in ariile naturale protejate si nu a deus acordul custodelui bifeaza NU iar Cererea de finantare devine neeligibila.

EG 4 - Viabilitatea economică

Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice pentru beneficiari privati / Investiția trebuie să demonstreze **necesitatea și oportunitatea acesteia** (pentru beneficiari publici si parteneriate public-privat)

EG 4.1 Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentatiei tehnico-economice (pentru beneficiari privati)

DOCUMENTE DE PREZENTAT

Doc.1.- Studiul de fezabilitate/ Memoriu justificativ/ DALI

–situatii financiare (bilanțul - formularul 10, contul de profit și pierdere - formularul 20)

Cererea de finantare

Buget indicativ

Anexele B sau C aferente Studiului de fezabilitate in vederea completării Matricei de verificare a viabilității economico-financiare a proiectului.

Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului

Pentru **persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale: Declarație privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului** înregistrată la Administrația Financiară;

În cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale se va prezenta:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 48
--	---	-----------

- Declarație privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ.

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

Se verifică doar în cazul proiectelor care urmăresc un rezultat economic depuse de beneficiari privati *cu excepția* solicitanților care depun următoarele tipuri de proiecte:

i) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea unor surse alternative de energie electrică din surse regenerabile (solară, eoliană, pompe de caldură, etc.) care să deservească activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rată de sprijin de până la 80% în următoarele condiții:

- solicitantul desfășoară o activitate comercială (producție/ servicii);
- capacitatea lunară de producție energie regenerabilă propusa nu depășește consumul lunar maxim al solicitantului din ultimele 12 luni;
- toate investițiile propuse prin proiect sunt legate numai de producerea de energie regenerabilă;
- soluția propusă este de tip off-grid/hibrid

Atenție! Solicitantul nu poate deveni prosumator

ii) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea de măsuri pentru colectare selectivă a deșeurilor rezultate din activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rata de sprijin de până la 80% în următoarele condiții:

- solicitantul desfășoară o activitate comercială (producție/ servicii);
- toate investițiile propuse prin proiect sunt legate de colectarea selectivă a deșeurilor rezultate din procesele de lucru;
- deșeurile colectate selectiv sunt predate unor centre de colectare/ unor operatori care le valorifică.

Nu se verifica în cazul în care solicitantul este Parteneriat.

Verificarea îndeplinirii criteriului se va face conform punctelor I și II.

I.a) În cazul tuturor solicitanților, cu excepția PFA, II și IF, expertul verifică, situațiile financiare ale acestora, după cum urmează:

- rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului este pozitiv (inclusiv 0) sau, în cazul în care solicitantul a înregistrat pierdere din exploatare în anul anterior depunerii cererii de finanțare se verifică dacă în anii N-2 și N-3 (pentru solicitanții înființați cu cel puțin trei ani înainte de depunerea cererii de finanțare) rezultatul din exploatare este pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional care poate fi negativ.

Este acceptată pierderea din exploatare pe anul anterior depunerii cererii de finanțare.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 49
--	---	-----------

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, se va verifica documentul precum și înregistrarea acestuia la Administrația Financiară.

Sau

Ib) Pentru solicitanții PFA, II și IF, se verifică în Declarația privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară, în cazul în care solicitantul nu este înființat în anul depunerii cererii de finanțare, dacă rezultatul brut obținut anual nu este negativ.

II) Expertul verifică în cadrul secțiunii economice dacă indicatorii economico-financiar se încadrează în limitele menționate. Pentru aceasta, expertul completează Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa B (persoane juridice) sau Anexa C (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale).

Nu se va lua în calcul **anul înființării** în care rezultatul poate fi negativ, situație în care condiția pentru verificarea rezultatului financiar se va considera îndeplinită.

Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Studiul de fezabilitate - privind viabilitatea economico-financiară a proiectului.

Se verifică indicatorii economico-financiar din cadrul secțiunii economice să se încadreze în limitele menționate, începând cu anul în care se finalizează investiția și se obține/ obțin producție/ venituri conform tehnologiilor de producție .

Verificarea încadrării în indicatorii economico-financiar stabiliți se va face în matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa B (persoane juridice) și Anexa C (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale).

Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa B (persoane juridice):

Verificarea indicatorilor economico-financiar constă în verificarea încadrării acestora în limitele menționate în coloana 3 a matricei de mai jos. Limitele impuse se referă la următorii indicatori:

- Rata rezultatului din exploatare,
- Durata de recuperare a investiției,
- Rata rentabilității capitalului investit,
- Rata acoperirii prin fluxul de numerar,
- Rata îndatorării,
- Valoarea actualizată netă (VAN),
- Disponibil de numerar curent.

Acei indicatori pentru care nu sunt stabilite limite maxime sau minime de variație au mențiunea "N/A".

Respectarea încadrării indicatorilor în limitele admisibile prin program se face în mod automat în coloana 11 a matricei de verificare prin apariția mesajului "Respectă criteriul" pentru fiecare din indicatorii menționați mai sus.

Proiectul respectă criteriul de viabilitate economică dacă, pentru perioada de proiecție cuprinsă între anul 2-anul 5 (de la finalizarea investiției și darea acesteia în exploatare) – coloanele 6-9 din

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 50
--	---	-----------

matrice - toți indicatorii pentru care s-au stabilit limite în coloana 3 se încadrează în limitele admisibile, respectiv dacă pentru toți acești indicatori în coloana 11 apare mesajul “Respectă criteriul”.

Dacă indicatorii se încadrează în limitele menționate și rezultatul operațional din bilanț este pozitiv, expertul bifează caseta DA corespunzătoare acestui criteriu de eligibilitate.

Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa C (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale):

Verificarea indicatorilor economico-financiari constă în verificarea încadrării acestora în limitele menționate în coloana 3 a matricei de verificare. Limitele impuse se referă la următorii indicatori:

- Durata de recuperare a investiției
- Rata acoperirii prin fluxul de numerar
- Valoarea actualizată netă (VAN)
- Disponibil de numerar la sfârșitul perioadei

Acei indicatori pentru care nu sunt stabilite limite maxime sau minime de variație au mențiunea “N/A”.

Respectarea încadrării indicatorilor în limitele admisibile prin program se face în mod automat în coloana 11 a matricei de verificare prin apariția mesajului “Respectă criteriul” pentru fiecare din indicatorii menționați mai sus.

Proiectul respectă acest criteriu dacă pentru perioada de proiecție cuprinsă între anul 2- anul 5 inclusiv (de la finalizarea investiției și darea acesteia în exploatare) – coloanele 6-9 din matrice - toți indicatorii pentru care s-au stabilit limite în coloana 3 se încadrează în limitele admisibile, respectiv dacă pentru toți acești indicatori în coloana 11 apare mesajul “Respectă criteriul”.

La analiza acestui punct se va verifica dacă solicitantul a utilizat date nesustenabile la calculul indicatorilor economico-financiari, de ex.: folosirea unor prețuri nejustificate, producții obținute nerealiste etc, informații verificate cu alte date din proiectele evaluate la nivel OJFIR, CRFIR.

Totodată se verifică dacă există neconcordanțe între cheltuielile propuse în SF/ MJ/ DALI în raport cu nevoile reale ale investiției.

De exemplu: spații propuse supradimensionate comparativ cu numărul și dimensiunea utilajelor, achiziții nejustificate în fluxul tehnologic al proiectului (utilaje și echipamente nejustificate din punct de vedere al capacităților și sortimentelor propuse prin proiect, panouri fotovoltaice nejustificate în derularea activității propuse prin proiect) etc.

Dacă indicatorii conform matricei de viabilitate se încadrează în limitele menționate și rezultatul din situațiile financiare (cpp și declarația 200) este pozitiv, expertul bifează caseta DA corespunzătoare acestei condiții minime.

Se corelează informațiile din previziuni cu cele din SF/ MJ referitoare la tipul și capacitatea de producție.

Dacă în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, expertul constată că Indicatorii economico-financiari se încadrează în limitele menționate în cadrul secțiunii economice se bifează coloana DA. În caz contrar se va bifa “NU”, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 51
--	---	-----------

EG5 – Solicitantul îndeplinește condiția acordare a ajutoarelor de minimis? (în cazul intervențiilor care fac obiectul respectării condiției de minimis)

DOCUMENTE DE PREZENTAT

[Anexa 12 -Declaratie privind respectarea regulii de cumul \(minimis\)](#)

Registrele electronice al cererilor de finantare, Bazele de date AFIR cu proiectele contractate pe schema de minimis (sM 6.2, sM6.4, sM7.6) Registrul C 1.13

Baza de date REGAS a Consiliului Concurentei

Registrul DR 36- LEADER

Situatiile financiare

PUNCTE DE VERIFICAT

Expertul verifica in Fisa Interventiei din SDL aprobat daca interventia este de minimis si in Cererea de Finantare solicitantul a completat corect in Cererea de Finantare.

Verificarea respectarii regulii de minimis - Se verifica in declaratia pe propria răspundere, bazele de date AFIR, respectiv registrul C 1.13 si Registrele electronice al cererilor de finantare, precum si in baza de date REGAS dacă solicitantul a mai beneficiat de **ajutoare de minimis** si daca da, se verifica daca prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin cererea de finantare depusa, se respecta plafonul de 300.000 euro/beneficiar (intreprindere unica) in ultimii trei ani dar nu mai mult de 200.000 euro pe proiectul in evaluare.

Atentie!

Expertul va printa/salva capturile de ecran facute pentru verificarile efectuate in bazele de date ale AFIR si ale tuturor entitatilor cu care AFIR a semnat protocoale de colaborare (ex: REGAS, RECOM etc.) pentru a proba verificarea realizată.

„Întreprindere unică” include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- (a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- (b) o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- (c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- (d) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la alineatul (1) literele (a)-(d) sunt considerate întreprinderi unice.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 52
--	---	-----------

Cumulul ajutorului de minimis pentru întreprinderea unică se determina luând in considerare numai legaturile între persoanele juridice/persoanele fizice autorizate, nu si prin intermediul persoanelor fizice.

Astfel două sau mai multe întreprinderi pot fi legate prin intermediul persoanelor fizice conform legii 346/2004 dar nu vor fi considerate întreprindere unica.

În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanțare depusă se depășește plafonul de 300.000 euro/beneficiar (întreprindere unică), **proiectul va fi declarat neeligibil.**

Data acordării ajutorului de minimis se considera data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

EG 6 Solicitantul îndeplinește condiția de IMM, astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare (dacă este cazul)

DOCUMENTE

[Anexa 11 - Declaratie incadrare in categoria de micro-intreprindere si intreprindere mica](#) cf. Legii nr. 346/2004, care cuprinde calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, completată în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Cererea de Finanțare

Documente care atesta forma de organizare a solicitantului

Baza de date a serviciul online RECOM a ONRC.

Declarații partea F a Cererii de Finanțare

Alte documente - dacă este cazul.

Situațiile Financiare -PATRIMVEN

Incadrarea solicitantului in statutul de microîntreprindere și întreprindere mică, cf. Legii nr. 346/2004 (verificarea se realizeaza doar daca prin Fisa interventiei din SDL aprobat se prevede cerinta)

Verificarile vor fi realizate de experti conform Manualului de Procedură operațională privind verificarea statutului de IMM- Cod procedură operațională PO – IMM. Vor fi intocmite si asumate prin semnatura documentele prevazute de acest Manual.

Expertul verifică *Declaratie incadrare in categoria microintreprindere-intreprindere mica* cf. Legii nr. 346/2004, daca:

a) Declarația este semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea conform actului constitutiv/ de persoana din cadrul întreprinderii împuternicită prin procură notarială de către persoana autorizată legal conform actului constitutiv.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 53
--	---	-----------

În situația în care reprezentantul legal al întreprinderii este altă persoană decât cea stabilită prin Actul Constitutiv să reprezinte întreprinderea, expertul va verifica existența procurii notariale însoțite de copia CI a persoanei mandatate. În procură va fi specificată funcția/calitatea persoanei mandatate în cadrul întreprinderii

Notă: *În situația în care aceste documente nu au fost depuse conform Cererii de Finanțare la Secțiunea "Alte documente", expertul le va solicita prin informații suplimentare*

b) solicitantul se încadrează în categoria microîntreprinderilor/ întreprinderilor mici (până la 9 salariați, o cifră de afaceri anuală netă sau active totale de până la 2 milioane euro pentru microîntreprindere și între 10 și 49 de salariați, cifră de afaceri anuală netă sau active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei, pentru întreprindere mică).

Dacă în urma verificării efectuate expertul constată că solicitantul se încadrează în categoria de microîntreprindere/ întreprindere mică bifează coloana DA. În caz contrar se va bifa "NU", iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

Verificarea privind încadrarea în categoria microîntreprindere/ întreprindere mică a solicitanților se va relua în etapa de contractare, verificare ce se va realiza în conformitate cu prevederile procedurii operaționale privind verificarea statutului de IMM. Beneficiarul trebuie ca la contractare să-și mențină statutul microîntreprindere/ întreprindere mică de la evaluare, în caz contrar urmând a se urma procedura de neîncheiere contract.

D.Verificare buget indicativ in conformitate cu prevederile fisei DR 36-LEADER, prevederile PNS aplicabile costurilor eligibile/neeligibile si prevederile R2115/2021

D1- Intensitatea sprijinului

- a) În conformitate cu prevederile Regulamentului 2115/2021 și prevederile Ghidului de implementare -Intervenția DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității procentul aferent intensității este de **maximum 65%** din totalul cheltuielilor eligibile, în limita intensității prevăzute prin Fișa intervenției din SDL aprobat și fără a depăși 200.000 euro/proiect.
- b) Prin excepție de la a), procentul aferent intensității (rata de sprijin maxim) poate depăși valoarea de 65% și fără a depăși 200.000 euro/proiect, după cum urmează:

b.1) procentul aferent intensității poate ajunge până la **maximum 80%** pentru următoarele tipuri de investiții:

- i) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea unor surse alternative de energie electrică din surse regenerabile
- ii) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea de măsuri pentru colectare selectivă a deșeurilor
- iii) Investiții în activități noi generatoare de avantaj economic cu impact pozitiv asupra mediului

b.2) procentul aferent intensității poate ajunge **până la 100%** în următoarele cazuri:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 54
--	---	-----------

i) investiții neproductive (care nu generează un avantaj economic) și proiecte ale grupurilor operaționale din cadrul PEI;

ii) împădurirea, crearea de sisteme agrosilvice și regenerarea acestora, consolidarea terenurilor în silvicultură și investițiile neproductive aferente unuia sau mai multora dintre obiectivele specifice prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (d), (e) și (f) din R(UE) 2021/2115;

iii) investițiile neproductive menite să protejeze efectivele de animale și culturile de daune provocate de animale sălbatice;

iv) investiții în servicii de bază în zonele rurale;

v) investiții în refacerea potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unor evenimente catastrofale și investiții în acțiuni preventive adecvate, precum și investiții în menținerea sănătății pădurilor.

Astfel, expertul verifică următoarele condiții:

- dacă procentul aferent intensității prevăzut în Bugetul indicativ din cererea de finanțare a solicitantului și documentația aferentă este în conformitate cu intensitatea sprijinului prevăzută în documentația de lansare a intervenției GAL, respectiv cu intensitatea sprijinului din Fisa intervenției din SDL aprobată și Ghidul solicitantului aferent sesiunii lansare de GAL

și

- dacă procentul aferent intensității prevăzut în Bugetul indicativ din cererea de finanțare a solicitantului și documentația aferentă respectă prevederile Ghidului de implementare -Intervenția DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, respectiv maxim 65% cu excepțiile de mai sus, respectiv maxim 80% și maximum **100%** pentru anumite tipuri de proiecte

Expertul verifică dacă intensitatea sprijinului prevăzută în Bugetul indicativ din cererea de finanțare a solicitantului și documentația aferentă este în conformitate cu intensitatea sprijinului prevăzută în documentația de lansare a intervenției GAL, respectiv cu intensitatea sprijinului din Fisa intervenției din SDL aprobată și Ghidul solicitantului aferent sesiunii lansare de GAL.

În cazul în care se constată că intensitatea sprijinului din Bugetul indicativ din cererea de finanțare nu este în conformitate cu prevederile Fișei intervenției din SDL aprobată și Ghidului solicitantului aferent sesiunii lansare de GAL, cererea de finanțare **se declară neeligibilă**.

Expertul va verifica dacă procentul aferent intensității este corect prin analiza investițiilor /activităților propuse în CF/SF/MJ/DALI, respectiv analizează informațiile Fisa Intervenției din SDL aprobată și din Cererea de finanțare, Studiul de Fezabilitate, MJ (după caz) pentru a stabili în ce categorie se încadrează procentul aferent intensității în funcție de proiectul prezentat, respectiv maximum 65%, maximum 80% sau maximum 100%.

Pentru proiectele de investiții care se încadrează la intensitate maximă de 65%, expertul verifică dacă procentul aferent intensității prevăzut în Bugetul indicativ din cererea de finanțare a solicitantului și documentația aferentă este de **maximum 65%** din totalul cheltuielilor eligibile, în limita intensității prevăzute prin Fișa intervenției din SDL aprobat și fără a depăși 200.000 euro/proiect.

În cazul proiectelor care pot beneficia de un procent aferent intensității de maxim 80% expertul va verifica următoarele aspecte:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 55
--	---	-----------

i) pentru **proiectele care propun investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea unor surse alternative de energie electrică din surse regenerabile (solară, eoliană, pompe de caldură, etc.) care să deservească activitatea economică existentă**

Se verifică în Cererea de Finanțare Studiul de Fezabilitate, Memoriul Justificativ (după caz) următoarele aspecte

- solicitantul desfășoară o activitate economică de producție sau servicii (bilant, RECOM)
- capacitatea lunară de producție energie regenerabilă propusă prin proiect nu depășește consumul lunar maxim al solicitantului din ultimele 12 luni (CF/SF/MJ)
- toate investițiile propuse prin proiect sunt legate numai de producerea de energie regenerabilă (CF/SF/MJ)
- soluția propusă este de tip off-grid/hibrid și nu presupune ca solicitantul să fie prosumator (CF/SF/MJ)

ii) pentru **proiectele care propun investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea de măsuri pentru colectare selectivă a deșeurilor rezultate din activitatea economică desfășurată**

Se verifică în Cererea de Finanțare Studiul de Fezabilitate, Memoriul Justificativ (după caz) următoarele aspecte

- solicitantul desfășoară o activitate economică de producție sau servicii (bilant, RECOM)
- toate investițiile propuse prin proiect sunt legate de colectarea selectivă a deșeurilor rezultate din procesele de lucru (CF/SF/MJ/DALI)
- deșeurile colectate selectiv sunt predate unor centre de colectare/ unor operatori care le valorifică (CF/SF/MJ/DALI)

iii) pentru **proiectele care propun investiții în activități noi generatoare de avantaj economic cu impact pozitiv asupra mediului**

Se verifică în Cererea de Finanțare Studiul de Fezabilitate, Memoriul Justificativ (după caz) dacă activitățile propuse spre finanțare se regăsesc marcate ca fiind „activități care au ca scop acțiuni de protecția mediului” în Anexa 133- Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.

Atentie! În cazul proiectelor care în Cererea de Finanțare sunt încadrate în categoria 9.4.3 *Pentru proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1)* informațiile necesare vor fi regăsite în secțiunea A6- Descrierea proiectului a Cererii de finanțare.

Pentru toate aspectele verificărilor expertii vor putea să solicite informații suplimentare pentru completarea informațiilor necesare clarificării intensității sprijinului, în conformitate cu prevederile *Manualului de Procedură operațională pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR.*

Dacă în urma verificărilor expertul constată ca fiind corectă intensitatea solicitată prin cererea de finanțare va bifa DA.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 56
--	---	-----------

În cazul în care se constată că intensitatea sprijinului solicitat prin cererea de finanțare nu este în conformitate cu prevederile Regulamentului 2115/2021 și prevederile Ghidului de implementare - Intervenția DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității detaliate mai sus, expertul bifează NU și cererea de finanțare se declară **neeligibilă**.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 57
--	---	-----------

S-a utilizat cursul de schimb   1 Euro = ...LEI   din data
de: ___/___/_____

Prevederi privind elaborarea Devizului general:

Având în vedere modificarea la HG 907/ 2016 și introducerea capitolului 7 *Cheltuieli aferente marjei de buget* și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț este necesară detalierea destinației sumelor/ cheltuielilor care vor fi cuprinse în liniile bugetare 7.1 și 7.2.

Cap 7.1 Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)

Din HG 907/2016 - Art. 10 alin. (21):

În cadrul devizului general se vor cuprinde cheltuieli destinate acoperirii eventualelor diferențe de costuri determinate de lucrările care pot apărea pe parcursul fazelor de proiectare și asistenței tehnice pe durata de execuție, ca urmare a completării sau optimizării soluțiilor tehnice stabilite la fazele anterioare. Sumele cu această destinație constituie marja de buget și pot fi utilizate potrivit prevederilor art. 12, până la finalizarea, elaborării/definitivării proiectului tehnic de execuție și a detaliilor de execuție.

EXEMPLU:

DEVIZ GENERAL

Nr. crt.	Denumirea capitolelor și a subcapitolelor de cheltuieli	Valoare faza SF/DALI	Valoare faza PTH
1	CAPITOLUL 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului	5	5
2	CAPITOLUL 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții	5	5
3	CAPITOLUL 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică	10	10
4	CAPITOLUL 4 Cheltuieli pentru investiția de bază	100	120
5	CAPITOLUL 5 Alte cheltuieli	0	0
6	CAPITOLUL 6 Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste	0	0
7	CAPITOLUL 7 Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț	30	10

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	Pagina 58
AFIR	Cod manual Versiunea: 01	

7.1.	Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)	25	5
7.2.	Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț	5	5
	TOTAL GENERAL	150	150

La Faza PT componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a autorizației de construire (art.12(1)).

EXEMPLU: În cazul de față, după întocmirea proiectului tehnic, ca urmare a optimizării soluțiilor tehnice stabilite la faza SF /DALI și adaptării la tehnologiile aplicabile pentru realizarea obiectivului, o parte (20 unități) din suma de la cap. 7.1 aferente marjei de buget a fost transferată la cap 4. Cheltuieli pentru investiția de bază, noua structură a devizului general fiind în coloana faza PT.

În exemplul dat, suma rămasă la cap 7.1 (5 unități) aferente marjei de buget este destinată acoperirii în timpul execuției a eventualelor modificări ale detaliilor de execuție de către proiectant pe perioada cât asigură asistența tehnică de specialitate ((art. 12 alin. (6)):... anumite detalii de execuție se pot elabora/definitiva, în funcție de complexitatea proiectului și de natura lucrărilor de *intervenții, precum și în cazul obiectivelor de investiții a căror funcționare implică procese tehnologice specifice, pe parcursul execuției lucrărilor la obiectivul de investiție*).

Nu este obligatoriu ca în urma întocmirii proiectului tehnic să mai rămână vreo sumă la cap. 7.1, ea putând fi transferată integral la cap.4, în funcție de soluțiile stabilite la faza PT.

Deoarece valoarea maximă a devizului nu se mărește, nu este necesară aprobarea noilor indicatori tehnico-economici (art 7 alin. (6)) de către beneficiar, dar odată cu înaintarea spre avizare a proiectului tehnic către AFIR, se va înainta și propunerea de modificare a bugetului indicativ al proiectului prin act adițional, conform noii structuri a bugetului.

Suma aferenta *Cap 7.2 Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare* este destinată pentru ajustarea prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor, conform clauzelor de ajustare necesar a fi incluse în documentația de atribuire și în contractul de lucrări.

- La achizițiile publice: Autoritatea contractantă este obligată să includă clauze de ajustare/ revizuire a prețului, în conformitate cu prevederile alin. (3), pentru contractele de servicii sau furnizare care se derulează pe o perioadă ce depășește 24 de luni și pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (art. Art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016).

- La achiziții privați: Beneficiarul are dreptul să includă clauze de ajustare/ revizuire a prețului, pentru contractele care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (Instrucțiuni de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS 2023– 2027).

Pe parcursul execuției obiectivului de investiții, devizul general se poate revizui prin grija beneficiarului investiției/ investitorului, prin compensarea cheltuielilor între capitolele/ subcapitolele de cheltuieli care intră în componența lucrărilor de construcții-montaj din devizul general, cu încadrarea în valoarea totală de finanțare.

În limita indicatorilor tehnico-economici prevăzuți în documentațiile tehnico-economice aprobate potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (7) și art. 9 alin. (4), diferențele de sume rezultate la capitolele/

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 59
--	---	-----------

subcapitolele din devizul general întocmit la faza studiu de fezabilitate sau documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și capitolele/subcapitolele din devizul general rezultat în urma finalizării procedurilor de achiziții se pot utiliza pentru majorarea sumelor prevăzute la orice capitol/subcapitol din devizul general, cu respectarea prevederilor din legislația în domeniul achizițiilor publice*.

*prevederea a fost adaptată și pt beneficiarii privați (vezi cap. 4.7 MODIFICAREA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚII punctul 2 din Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS 2023– 2027).

NOTĂ: Stabilirea/ aprobarea bugetelor proiectelor cu referire la CAP. 7 și cu precădere la cap 7.2 - Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare trebuie să se facă încă de la faza de evaluare/selectare sau cel mai târziu la faza de contractare (pentru beneficiarii publici), unde conform art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016 beneficiarii sunt obligați să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului contractului pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (proiectele cu construcții montaj de obicei depășesc această durată). Pentru acest tip de proiecte înainte de lansarea achiziției de lucrări este obligatorie alocarea unei sume la cap 7.2 destinată rezervei de implementare, pentru acoperirea ajustării prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor.

Nu se acceptă includerea de cheltuieli (eligibile și/sau neeligibile) în subcapitolul 4.1 *Construcții și instalații* fără detalierea în devizele pe obiect a lucrărilor corespunzătoare spațiilor / instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor din cadrul capitolului 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele / montajul care sunt neeligibile.

Verificarea constă în asigurarea că toate costurile de investiții propuse pentru finanțare sunt eligibile, calculele sunt corecte și Bugetul indicativ este structurat pe capitole și subcapitole în conformitate cu prevederile legale.

DOCUMENTE

Studiul de fezabilitate/ Memoriu Justificativ/ DALI

Bugetul indicativ din Cererea de finanțare

PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE

Se verifica Bugetul indicativ prin corelarea informațiilor menționate de solicitant în liniile bugetare cu prevederile fișei intervenției din SDL

Se va verifica dacă tipurile de cheltuieli și sumele înscrise sunt corecte și corespund devizului general al investiției.

Bugetul indicativ se verifica astfel:

- valoarea eligibilă pentru fiecare capitol să fie egală cu valoarea eligibilă din devize;
- valoarea pentru fiecare capitol sa fie egala cu valoarea din devizul general, fara TVA;
- în bugetul indicativ valoarea TVA este egala cu valoarea TVA din devizul general.

Cheile de verificare sunt urmatoarele și sunt aplicabile Bugetului Indicativ Totalizator:

- valoarea cheltuielilor eligibile de la Cap. 3 < 3% din (cheltuieli eligibile de la subcap 1.2 + subcap. 1.3 + Cap.2+Cap.4) în cazul în care proiectul nu prevede construcții, < 10% dacă

proiectul prevede constructii-montaj si <5% pentru proiectele care prevad investitii neproductive;

Cheltuieli diverse și neprevăzute (Pct.5.3) trebuie sa fie:

max. 10% din subtotal cheltuieli eligibile (subcap. 1.2 +subcap.1.3+ subcap.1.4+ Cap.2 + Cap.3.5 +Cap. 3.8+ Cap.4A)

Se verifică corelarea datelor prezentate in Devizul general cu cele prezentate în Cererea de finanțare/ Studiul de fezabilitate/ MJ/ DALI.

Se verifică dacă utilitățile și racordurile la utilități depășesc limita de proprietate. In acest caz cheltuielile cu utilitățile ce depășesc limita de proprietate sunt neeligibile.

Se va verifica dacă tipurile de cheltuieli și sumele înscrise sunt corecte și corespund devizului general al investiției.

Se verifică dacă utilajele si echipamentele din bugetul indicativ sunt justificate pentru activitatile propuse prin proiect. Daca în urma verificarii o parte din investitiile propuse nu corespund activității prezentate în cererea de finanțare/studiul de fezabilitate/ MJ/ DALI, aceste cheltuieli vor fi trecute în categoria cheltuielilor neeligibile.

Dacă aceste costuri se încadrează în procentele specificate mai sus, expertul bifează DA în caseta corespunzătoare, în caz contrar solicita corectarea bugetului indicativ prin formularul de solicitare informații suplimentare.

Prin transmiterea formularului de solicitare informații suplimentare de catre solicitant cu bugetul corectat, expertul completeaza bugetul din fisa E1.2L si bifeaza DA cu diferente si își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii.

În cazul în care nu se efectuează corectura de catre solicitant, expertul bifeaza NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii.

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea casutei corespunzătoare DA/DA cu diferente.

Netransmiterea formularului de răspuns la solicitarea de informații suplimentare a AFIR/CRFIR de către solicitant în timpul procedural atrage după sine neeligibilitatea proiectului.

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea căsuței corespunzătoare DA/DA cu diferențe

Se verifică corelarea datelor prezentate in Devizul general cu cele prezentate în Studiul de fezabilitate.

În cadrul unui proiect, cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului stabilită în conformitate cu Ghidul solicitantului GAL si Fișa intervenției din SDL aprobată de către AM PS, în limita valorii maxime a sprijinului din Regulamentul (UE) nr. 2021/2115, pentru tipul de proiect.

Dispoziții privind eligibilitatea cheltuielilor:

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

- ✚ Cap. 4.7.3 *Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS 2023-2027 – Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR;*
- ✚ Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 - Art. 2 punctul f), g), Art.18;
- ✚ Schema de ajutor de minimis - "LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității", care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;
- ✚ Regulamentul (UE) 2021/2115 - Art. 86 - Eligibilitatea cheltuielilor

Cap.4.7.3 - Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS PAC 2023-2027, menționează următoarele cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR:

1. Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.
2. Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.
3. Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatare în acord cu Art 73 alin.(5) din R(UE) 2115/2021.

Cheltuielile eligibile specifice fiecărei intervenții vor respecta prevederile fișei intervenției din SDL aprobată de către AM PS. Tipurile de cheltuieli eligibile se vor raporta la tipurile de investiții eligibile aferente intervenției.

Expertul va analiza cheltuielile propuse prin proiect si in raport cu excluderile stabilite prin cheltuielile neeligibile.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

Cheltuielile neeligibile sunt:

- (a) achiziția de drepturi de producție agricolă;
- (b) achiziția de drepturi la plată;
- (c) achiziția de terenuri construite/neconstruite este neeligibilă
- (d) achiziția de animale, achiziția de plante anuale și plantarea acestora *în alte scopuri decât:*

- (i) cel al refacerii potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unui eveniment catastrofal;
  - (ii) cel al protejării efectivelor de animale de prădătorii mari sau cel al utilizării animalelor în silvicultură în locul utilajelor;
  - (iii) cel al creșterii raselor pe cale de dispariție, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 24 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului, în cadrul angajamentelor menționate la articolul 70; sau
  - (iv) cel al conservării soiurilor de plante aflate în pericol de eroziune genetică în temeiul angajamentelor menționate la articolul 70;
  - (v) în scop social pentru multiplicare zootehnică;
- (e) rata dobânzii debitoare, cu excepția celei referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- (f) investițiile în infrastructuri de mare amploare, astfel cum sunt stabilite de statele membre în planurile lor strategice PAC, care nu fac parte din strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității prevăzute la articolul 32 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția investițiilor în banda largă și în măsuri preventive de protecție costieră și împotriva inundațiilor destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile;
- (g) investițiile în împădurire care nu sunt coerente cu obiectivele în materie de mediu și de climă conforme cu principiile gestionării durabile a pădurilor, dezvoltate în Orientările paneuropene privind împădurirea și reîmpădurirea.
- În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile intervențiilor excluse de la finanțare prin DR 36 - LEADER, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei intervenții.

Totodata, conform fișei tehnice a DR 36 - LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- Intervenții aferente Pilonului I;
- Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art.76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din R(UE)2021/2115;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatații agricole/pomicole, **cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social**;
- Investiții în crearea/ modernizarea infrastructurii de acces agricolă/ forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural;

În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuielile neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Capitolul 4.7 *Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală* din PS 2023-2027. Acestea sunt următoarele:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuielile efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, cu excepția:
  - cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor
  - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversie plantații pomicole, plantații de struguri de masă, hamei și înființare perdele de protecție, în cadrul intervențiilor a cărei arie de eligibilitate permite aceste culturi, pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare;
- cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau eligibilă conform prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor de tip start-up non-agricol și nici în cazul proiectelor de investiții care vizează activități non-agricole cu scop economic.

Utilajele agricole sunt eligibile în cadrul proiectelor de investiții care vizează activități agricole propuse de solicitanții organizați în forme asociative, inclusiv parteneriate informale, din care cel puțin unul dintre parteneri desfășoară activitate agricolă. Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili, conform listelor indicative de cheltuieli eligibile aferente intervenției din SDL.

Totodată, în analiza eligibilității costurilor propuse în bugetul indicativ din CF/SF/MJ/DALI vor fi luate în considerare următoarele prevederi punctuale:

Prevederi privind mijloacele de transport marfă:

Vor fi considerate ca și cheltuieli eligibile numai, mijloacele de transport marfă necesare bunei desfășurări a activităților proiectului, respectiv pentru transportul rutier în cont propriu aferent producției proprii.

Caracteristicile și utilizarea acestora trebuie să se încadreze în definiția de la punctul **41 transport rutier în cont propriu de mărfuri** din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare - transportul rutier de mărfuri efectuat cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 1 alin. (5) lit. d) din Regulamentul (CE) nr. 1.072/2009, respectiv cu îndeplinirea următoarelor condiții:

(i) mărfurile transportate aparțin întreprinderii sau au fost vândute, cumpărate, date spre închiriere sau închiriate, produse, extrase, transformate sau reparate de întreprinderea respectivă;

(ii) deplasarea are drept scop transportarea mărfurilor din sau către întreprindere ori mutarea acestora, fie în cadrul întreprinderii, fie în afara acesteia, în scopuri proprii;

(iii) autovehiculele utilizate pentru astfel de transporturi sunt conduse de personal angajat de către întreprindere sau pus la dispoziția acesteia în temeiul unei obligații contractuale;

(iv) vehiculele care transportă mărfurile sunt în proprietatea întreprinderii sau au fost cumpărate în rate

și

(v) transportul nu constituie decât o activitate auxiliară ansamblului de activități desfășurate de întreprindere;

Totodată, se acceptă ca fiind cheltuieli eligibile pentru activitățile neagricole în scop economic **mijloacele de transport specializate** necesare pentru activitatea proiectului cum ar fi:

- Ambulanța umană/ veterinară ;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Mașină specializată tip vehicul-platformă și șasiu, prevăzută cu carlig și macara hidraulică pentru reciclare;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorca autocisterna sau una din ele separat);
- Mașina de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat);
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, snowmobile, trotinete etc.);
- Masină de transport funerar.
- Food-truck;
- Cabinet medical/veterinar/stomatologic mobil
- etc.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 65
--	---	-----------

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate, să fie justificate prin activitățile propuse la finanțare și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/ cap tractor cu remorcă/ semiremorcă (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități). Se va aduce obligatoriu omologarea RAR la ultima tranșă de plată.

Necesitatea și oportunitatea achiziționării mijlocului de transport trebuie precizată în proiect, în concordanță cu acțiunile propuse.

În cazul proiectelor pentru care solicitantul prezintă drept de creanță pentru terenurile și/ sau clădirile aferente realizării investițiilor (închiriere, comodat, etc.) și care prevăd cheltuieli cu montaj/ lucrări de construcții care nu necesită obținerea unei Autorizații de construire, nu vor intra în patrimoniul beneficiarului și nu pot fi relocate, cheltuielile cu acestea **vor fi încadrate obligatoriu în buget în categoria cheltuielilor neeligibile**. Se va depune obligatoriu acordul expres al proprietarului de drept al imobilului cu privire la lucrările/ modificările care sunt permise a se realiza asupra imobilului.

Pana aici

1. Informațiile furnizate în cadrul bugetului indicativ din cererea de finanțare sunt corecte și sunt în conformitate cu devizul general devizele pe obiect precizate în Studiul de fezabilitate/ Memoriul Justificativ/ DALI/ Cererea de finanțare?

După verificari și completarea matricei de verificare a Bugetului indicativ, expertul va bifa, după caz:

- a) a) Dacă cheltuielile prezentate în cererea de finanțare sau în devizul general și devizele pe obiect, pentru proiectele cu construcții-montaj, corespund cu cele din bugetul indicativ, neexistând diferențe, expertul bifează caseta corespunzătoare DA.
- b) Dacă există diferențe de încadrare, în sensul că unele cheltuieli neeligibile sunt trecute în categoria cheltuielilor eligibile, expertul bifează caseta corespunzătoare NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop.

În acest caz bugetul este retransmis solicitantului pentru recalculare, prin Fișa de solicitare a informațiilor suplimentare E3.4 LL Expertul va modifica bugetul prin micșorarea valorii totale eligibile a proiectului cu valoarea identificată ca fiind neeligibilă. Expertul va motiva poziția cu explicații în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații și se va bifa casuța corespunzătoare DA cu diferențe.

- c) Dacă există mici diferențe de calcul în cererea de finanțare față de devizul general și devizele pe obiect, expertul efectuează modificările în buget și în matricea de verificare a Bugetului indicativ, bifează caseta corespunzătoare DA cu diferențe. În acest caz se vor oferi explicații în rubrica Observații.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 66
--	---	-----------

Și în acest caz bugetul modificat de expert este retransmis solicitantului pentru luare la cunoștință de modificările efectuate, prin Fișa de solicitare a informațiilor suplimentare E3.4.LL

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea casutei corespunzătoare DA cu diferite.

2. Verificarea corectitudinii ratei de schimb

Rata de conversie între Euro și moneda națională pentru România este cea publicată de Banca Central Europeană pe Internet la adresa : <<http://www.ecb.int/index.html>> (se anexează pagina conținând cursul BCE din data întocmirii Studiului de fezabilitate/ Memoriului Justificativ):

Expertul verifică dacă data și rata de schimb din cererea de finanțare și cea utilizată în devizul general din studiul de fezabilitate/ Memoriul Justificativ (șett-ul) corespund cu cea publicată de Banca Central Europeană pe Internet la adresa : <<http://www.ecb.int/index.html>>. Expertul va atașa pagina conținând cursul BCE din data întocmirii Studiului de fezabilitate/ Memoriului Justificativ.

Dacă în urma verificării se constată că aceasta corespunde, expertul bifează caseta corespunzătoare DA. Dacă aceasta nu corespunde, expertul bifează caseta corespunzătoare NU și înștiințează solicitantul în vederea clarificării prin Fișa de solicitare a informațiilor suplimentare E3.4L.

3. Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale, conform următoarelor aspecte:

- Investiții în active corporale;
- Investiții în active necorporale.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectului sunt incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

3.3.1 Investițiile în energie regenerabilă se regăsesc în alt proiect depus de solicitant pe Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor sau pe alte programe/ scheme de ajutor de stat pentru finanțarea investițiilor în energie regenerabilă?

Verificarea se face:

- în sistemul AFIR dacă solicitantul are proiect depus pe Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare în vederea obținerii energiei regenerabile, aprobată prin Ordinul MADR nr. 70/2023, finanțată din Fondul de Modernizare. Dacă DA, iar investiția în energie regenerabilă este propusă a fi făcută la punctul de lucru vizat de proiectul depus pe DR36, se bifează căsuța DA și cheltuielile cu energia regenerabilă aferente proiectului depus pe DR36, devin

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 67
--	---	-----------

neeligibile. Dacă DA dar investiția în energie regenerabilă este propusă a fi făcută la alt punct de lucru decât cel vizat de proiectul depus pe DR36, se bifează căsuța NU.

- în \\fs\metodologie nou\PS 2023-2027\Proceduri dacă solicitantul are proiect depus pe alte programe/ scheme de ajutor de stat pentru finanțarea investițiilor în energie regenerabilă. Dacă DA, iar investiția în energie regenerabilă este propusă a fi făcută la punctul de lucru vizat de proiectul depus pe DR36, se bifează căsuța DA și cheltuielile cu energia regenerabilă aferente proiectului depus pe DR36, devin neeligibile. Dacă DA dar investiția în energie regenerabilă este propusă a fi făcută la alt punct de lucru decât cel vizat de proiectul depus pe DR36, se bifează căsuța NU.

Dacă solicitantul nu se regăsește cu proiect depus/ finanțat prin alte surse de finanțare, se va bifa căsuța NU.

În cazul în care proiectul nu prevede investiții în energie regenerabilă se va bifa căsuța Nu este cazul.

Se vor atașa print-screen-urile cu rezultatul căutărilor

3.Sunt investițiile eligibile în conformitate cu prevederile Fisei DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității prevederile Capitolului 4.7.3 *Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PNS*, prevederile Fisei intervenției din SDL aprobat și Ghidului solicitantului GAL

Expertul verifica dacă cheltuielile eligibile prevăzute în proiect îndeplinesc condițiile procedurale aplicabile pentru a fi eligibile, respectiv dispozițiile privind eligibilitatea cheltuielilor.

4.Investițiile neeligibile au fost încadrate conform cheltuielilor neeligibile din OMADR 1570/2022 cu modificările și completările ulterioare, prevederilor Capitolului 4.7.3 din PS 2023-2027 și prevederilor din fisa Intervenției DR -36

Expertul verifica cheltuielile și se asigură că cheltuielile neeligibile sunt incluse corect în buget.

5. Costurile generale ale proiectului, (acele costuri necesare pentru pregătirea și implementarea proiectului, constând în cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională), direct legate de realizarea investiției, nu depășesc 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj, respectiv în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții neproductive și în limita a 3% pentru investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj și investiții neproductive?

Legat de investițiile propuse prin proiect sunt eligibile costurile generale direct legate de acestea, după caz, menționate în secțiunea 4.7 *"Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală"* din Programul Strategic 2023-2027, respectiv:

1. Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 68
--	---	-----------

privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.

2. Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum și cele privind obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului, inclusiv cele care sunt efectuate înaintea aprobării finanțării, sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 18, alin. (1) din Hotărârea nr. 1570/2022 și îndeplinesc următoarele condiții:

- a) respectă prevederile cap 4.7.3 din PS 2023-2027;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PS 2023-2027;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se vor deconta proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de Finanțare, care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului la care se referă art. 18, alin. (1) din Hotărârea nr. 1570/2022 se defalcă pe subcapitole bugetare în cadrul bugetului indicativ al proiectului și trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile (subcap 1.2 + subcap. 1.3 + subcap.2.+Cap.4) pentru proiectele care prevăd construcții-montaj, 5% pentru proiectele care prevăd investiții neproductive și în limita a 3% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple (altele decât cele care prevăd construcții-montaj și investiții neproductive).

Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții pe intervențiile din PS 2023-2027, trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să conțină informații tehnice, economice, detaliate și relevante în raport cu proiectul propus.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 69
--	---	-----------

Dată fiind complexitatea și volumul de muncă necesar serviciilor de proiectare pentru întocmirea SF/DALI respectiv PT, **se recomandă** ca valoarea alocată serviciilor de întocmire SF/ DALI să nu depășească valoarea serviciilor de întocmire a proiectului tehnic (PT).

Pentru **costurile eligibile și neeligibile**, expertul verifica daca costurile eligibile și neeligibile prezentate mai sus se regasesc in bugetul indicativ. Daca aceste costuri se regasesc in bugetul indicativ, se bifeaza casuta corespunzatoare din dreptul fiecărei cheltuieli eligibile și neeligibile si se verifica daca aceste costuri se regasesc in coloana de cheltuieli aferentă.

Daca in urma verificarii se constata ca cheltuielile eligibile si neeligibile sunt trecute in coloanele corespunzatoare acestora, expertul bifeaza DA in casuta corespunzatoare, in caz contrar bifeaza NU si își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii, aceste cheltuieli fiind neeligibile.

Având în vedere că la subcap. 4.3 și 4.4 se cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor, toate utilajele și echipamentele se pot prezenta într-un singur deviz pe obiect.

Nu este necesar ca solicitantul să prezinte pentru fiecare utilaj și echipament câte un deviz pe obiect!

Dacă aceste costuri se încadrează la rubrica neeligibile, expertul bifează DA în caseta corespunzătoare, în caz contrar solicită corectarea bugetului indicativ prin fișa de informații suplimentare.

6.Cheltuielile diverse și neprevazute (Cap. 5.3) din Bugetul indicativ se încadrează în procentul de maxim 10% din valoarea cheltuielilor prevazute la cap./ subcap. 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3.5, 3.8 și 4 din devizul general, conform legislației în vigoare?

Expertul verifica in bugetul indicativ daca valoarea cheltuielilor diverse și neprevazute se incadreaza in procentul de 10% din totalul subcap. 1.2 +subcap.1.3+ subcap.1.4 + Cap.2 + Cap.3.5+ Cap.3.8 + Cap.4A .

Daca aceste costuri se incadreaza in procentul specificat mai sus, expertul bifează DA in caseta corespunzatoare, in caz contrar bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

Prin transmiterea de către solicitant a răspunsului cu bugetul corectat, expertul completează bugetul din fișa E1.2 și bifează DA cu diferențe și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

În cazul în care solicitantul nu transmite răspunsul cu bugetul corectat, expertul bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea căsuței corespunzătoare DA/DA cu diferențe.

7.TVA-ul aferent cheltuielilor eligibile este trecut în coloana cheltuielilor eligibile (dacă solicitantul e neplătitor de TVA).

Taxa pe valoarea adăugată este cheltuială neeligibilă, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 70
--	---	-----------

Expertul verifică dacă solicitantul a bifat căsuța corespunzătoare în declarația F.

Dacă solicitantul este plătitor de TVA, valoarea TVA aferent cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA, este trecută în coloana cheltuielilor neeligibile.

Expertul verifică dacă valoare TVA este trecută în coloana cheltuielilor neeligibile, în cazul în care solicitantul a declarat că este plătitor de TVA, și bifează DA în căsuța corespunzătoare.

Expertul va bifa căsuța NU în cazul în care solicitantul este plătitor de TVA și valoarea TVA este trecută în coloana cheltuielilor eligibile și va opera modificările în bugetul indicativ, motivându-și decizia la rubrica Observații.

Dacă solicitantul este neplătitor de TVA, valoarea TVA aferent cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA, poate fi trecută în coloana cheltuielilor eligibile sau neeligibile.

Expertul va bifa DA în căsuța corespunzătoare dacă TVA este trecut în coloana cheltuielilor eligibile și verifică dacă valoarea TVA se referă numai la valoarea cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.

În cazul identificării unor diferențe, expertul verifică corectitudinea valorii TVA și bifează DA cu diferențe și va opera modificările în bugetul indicativ, motivându-și decizia la rubrica Observatii.

D 3. Verificarea rezonabilității prețurilor

1. Categoria de bunuri se regăsește în Baza de Date cu prețuri de Referință?

Expertul verifică dacă bunurile cu caracteristicile prevăzute în CF/SF/ MJ/ DALI și regăsite ca investiție în devizele pe obiecte sunt incluse în Baza de date cu prețuri de referință postată pe pagina de internet AFIR. Dacă se regăsesc, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA.

Dacă categoria de bunuri nu se regăsește în Baza de date prețuri, expertul bifează în caseta corespunzătoare NU.

În situația în care o parte din bunuri se regăsesc în baza de date AFIR și pentru celelalte se prezintă oferte, se bifează DA, iar la rubrica „Observații” expertul va menționa care sunt bunurile care nu se regăsesc în baza de date a AFIR.

2. Dacă la pct. 1 răspunsul este DA, sunt atasate extrasele tiparite din Baza de date cu prețuri de Referință?

Dacă sunt atasate extrasele tiparite din Baza de date cu prețuri de Referință, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA, iar dacă nu sunt atasate expertul bifează NU și prindează din baza de date extrasele relevante pe care le încarcă în Sistemul de Gestiune a Documentelor alocat proiectului.

3. Dacă la pct. 1. răspunsul este DA, prețurile utilizate pentru bunuri se încadrează în maximul prevăzut în Baza de Date cu prețuri de Referință?

Expertul verifică dacă prețurile se încadrează în maximul prevăzut în Baza de Date cu prețuri de Referință pentru bunul respectiv, bifează în caseta corespunzătoare DA, suma acceptată de evaluator fiind cea din devize.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 71
--	---	-----------

Dacă prețurile nu se încadrează în valorile maxime prevăzute în Baza de Date cu prețuri de Referință pentru bunurile respective, expertul notifica solicitantul prin E3.4L de diferența dintre cele două valori pentru modificarea bugetului indicativ/ devizului general cu valoarea superioară din baza de date pentru bunul/ bunurile respective. În urma răspunsului solicitantului expertul bifează în caseta corespunzătoare **DA** în cazul în care solicitantul și-a însușit valoarea din baza de date AFIR sau bifează în căsuța corespunzătoare **NU**, dacă solicitantul nu este de acord, diferența dintre cele două valori a bunului propus a fi achiziționat (prețul din SF/ MJ/ DALI și respectiv prețul maxim din baza de date AFIR pentru obiectul respectiv) trecându-se pe neeligibil.

4. Dacă bunurile nu se regăsesc în Baza de Date (la pct.1 răspunsul este NU), solicitantul a prezentat două oferte/ PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor cuprinzând furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ/ Devizului General, pentru bunuri a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro fără TVA și o ofertă/ PrintScreen de pe site –ul furnizorului cuprinzând furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețul valabil la data întocmirii Bugetului indicativ/Devizului General pentru bunuri a căror valoare este mai mică sau egală de 15.000 Euro fără TVA? (în cazul solicitanților privați)

Expertul verifică dacă solicitantul a prezentat pentru bunurile care nu se regăsesc în baza de date a AFIR două oferte în cazul în care acestea depășesc pragul valoric de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunurile a căror valoare este mai mică sau egală cu pragul valoric de 15.000 Euro.

Totodată expertul va compara valorile din bugetul indicativ pentru bunurile care nu se regăsesc în baza de date, cu prețurile unor bunuri de același tip disponibile pe Internet cu ofertele prezentate.

Dacă valorile ofertelor și a celor regăsite pe internet, dacă este cazul, corespund, expertul bifează caseta corespunzătoare **DA**, iar prețurile acceptate vor fi cele din oferta pentru situația bunurilor a căror valoare este mai mică sau egală cu pragul de 15.000 Euro, respectiv unul din prețurile incluse în cele două oferte prezentate pentru bunurile a căror valoare este mai mare decât pragul de 15.000 Euro.

Expertul verifică dacă valoarea inclusă în Bugetul indicativ se încadrează între nivelul minim și maxim al ofertelor prezentate și solicitantul a justificat alegerea.

Dacă este necesar, solicitantul nu a respectat prevederile de la punctul 3.3.5, expertul înștiințează solicitantul prin fișa de informații suplimentare pentru trimiterea ofertei/ofertelor, menționând că, dacă acestea nu sunt transmise, cheltuielile devin neeligibile. După primirea ofertei/ofertelor, expertul procedează ca mai sus. Dacă în urma solicitării de informații suplimentare, solicitantul nu furnizează oferta/ofertele, cheltuielile corespunzătoare devin neeligibile și expertul modifică bugetul indicativ în sensul micșorării acestuia cu costurile corespunzătoare.

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor și trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici:

- ✚ să fie date, personalizate și semnate;

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 72
--	---	-----------

- ☑ să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, comparabile cu cele prevăzute prin CF/ SF/ MJ/ DALI;

- ☑ să conțină prețul de achiziție pentru bunurile respective.

Pot fi acceptate și Facturile proforme sau prețurile din alte surse disponibile pe Internet (PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor) pentru bunuri de același tip, dacă acestea respectă toate caracteristicile ofertelor (cuprind furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ).

În același timp cu verificarea prețurilor, expertul evaluator trebuie să verifice în baza de date a ONRC codul CAEN al ofertantului, dacă acesta este în concordanță cu echipamentele/ bunurile pe care le va furniza. Astfel, prețurile din oferte vor fi acceptate numai în situația în care activitatea ofertantului demonstrată prin cod CAEN este în concordanță cu echipamentele/bunurile pe care le va furniza.

Dacă această condiție nu este îndeplinită, solicită prezentarea altor oferte prin intermediul informațiilor suplimentare.

Dacă în urma solicitării de informații suplimentare solicitantul nu furnizează oferta/ofertele, care să îndeplinească condițiile de mai sus, cheltuielile corespunzătoare devin neeligibile și expertul modifică bugetul indicativ în sensul micșorării acestuia cu costurile corespunzătoare.

5. Solicitantul a prezentat două oferte pentru servicii a căror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o ofertă pentru servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15 000 Euro? (în cazul solicitanților privați)

Pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora). Pentru situațiile în care valorile sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.

Expertul verifică dacă solicitantul a prezentat pentru servicii două oferte în cazul în care acestea depășesc pragul valoric de 15.000 Euro și o ofertă pentru serviciile a căror valoare este mai mică sau egală cu pragul valoric de 15.000 Euro.

Totodată expertul va compara valorile din bugetul indicativ pentru servicii cu prețurile unor servicii de același tip disponibile pe Internet cu ofertele prezentate.

Dacă valorile ofertelor și a celor regăsite pe internet, dacă este cazul, corespund, expertul bifează caseta corespunzătoare **DA**, iar prețurile acceptate vor fi cele din oferta pentru situația serviciilor a căror valoare este mai mică decât pragul de 15.000 Euro, respectiv unul din prețurile incluse în cele două oferte prezentate pentru serviciile a căror valoare este mai mare decât pragul de 15.000 Euro.

Expertul verifică dacă valoarea inclusă în Bugetul indicativ se încadrează între nivelul minim și maxim al ofertelor prezentate și solicitantul a justificat alegerea.

Dacă solicitantul nu a respectat prevederile de la punctul 3.3.4, expertul înștiințează solicitantul prin fișa de informații suplimentare pentru trimiterea ofertei/ ofertelor, menționând că, dacă acestea nu sunt transmise, cheltuielile devin neeligibile. După primirea ofertei/ ofertelor, expertul procedează ca mai sus. Dacă în urma solicitării de informații suplimentare solicitantul nu furnizează oferta/ ofertele, cheltuielile corespunzătoare devin

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 73
--	---	-----------

neeligibile și expertul modifică bugetul indicativ în sensul micșorării acestuia cu costurile corespunzătoare.

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor și trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici:

- ✚ să fie date, personalizate și semnate;
- ✚ să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, comparabile cu cele prevăzute prin CF/ SF/ MJ/ DALI;
- ✚ să conțină prețul de achiziție pentru serviciile respective.

Pot fi acceptate și Facturile proforme sau prețurile din alte surse disponibile pe Internet (PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor) pentru servicii de același tip, dacă acestea respectă toate caracteristicile ofertelor (cuprind furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ).

În același timp cu verificarea prețurilor, expertul evaluator trebuie să verifice în baza de date a ONRC codul CAEN al ofertantului, dacă acesta este în concordanță cu serviciile pe care le va furniza.

Astfel, prețurile din oferte vor fi acceptate numai în situația în care activitatea ofertantului demonstrată prin cod CAEN este în concordanță cu serviciile pe care le va furniza.

Dacă această condiție nu este îndeplinită, solicită prezentarea altor oferte prin intermediul informațiilor suplimentare.

Dacă în urma solicitării de informații suplimentare solicitantul nu furnizează oferta/ofertele, care să îndeplinească condițiile de mai sus, cheltuielile corespunzătoare devin neeligibile și expertul modifică bugetul indicativ în sensul micșorării acestuia cu costurile corespunzătoare.

8. Pentru lucrari, exista in studiul de fezabilitate declarația proiectantului semnată și stampilată privind sursa de prețuri?

Expertul verifica existenta precizarilor proiectantului privind sursa de prețuri din Studiul de fezabilitate, daca declarația este semnata și bifează în caseta corespunzătoare DA sau NU.

Daca proiectantul nu a indicat sursa de prețuri pentru lucrari, expertul înștiințează solicitantul prin formularul E3.4L pentru trimiterea declaratiei proiectantului privind sursa de prețuri, menționând ca daca aceasta nu este transmisa, cheltuielile devin neeligibile. După primirea declaratiei proiectantului privind sursa de prețuri, expertul bifează DA. Daca, in urma solicitarii de informații, solicitantul nu furnizeaza declarația proiectantului privind sursa de prețuri, cheltuielile corespunzatoare devin neeligibile și expertul modifica bugetul indicativ respectiv valoarea totala eligibila proiectului, in sensul diminuarii acestuia cu costurile corespunzatoare.

În situația în care o parte din bunuri se regăsește în baza de date, iar pentru cealaltă se prezintă oferte, se bifează **DA** și la pct.1 și la pct.4., iar la rubrica Observații expertul va preciza acest lucru.

Pentru justificarea rezonabilității prețurilor pentru investiția de bază, proiectantul va avea în vedere Ordinul Ministerului Culturii și Cultelor nr. 2.260/22.06.2006 privind precizarea

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 74
--	---	-----------

indicatorilor de norme de deviz pentru ofertare și decontarea situațiilor de lucrări de consolidare și restaurare-conservare a monumentelor istorice și va menționa sursa de prețuri folosită sau prevederile HG nr. 363/2010 privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și va menționa sursa de prețuri folosită.

D 4. Verificarea planului financiar

1 Planul financiar este corect completat și respectă gradul de intervenție publică?

Totalul cheltuielilor eligibile și gradul de intervenție publică nu vor depăși valoarea prevăzută prin Fisa intervenției din SDL aprobat și Ghidul solicitantului cu respectarea cerințelor privind intensitatea sprijinului.

În situația în care proiectul îndeplinește condițiile de mai sus expertul bifează în caseta corespunzătoare DA, în caz contrar expertul bifează în caseta corespunzătoare NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

2 Proiectul se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil așa cum este acesta stabilit prin Fisa intervenției aprobata în SDL dar nu mai mult de 200.000 euro?

Expertul verifică în Planul financiar, rândul „Ajutor public nerambursabil”, coloana 1, dacă cheltuielile eligibile corespund cu plafonul maxim precizat la punctul 1 și sunt în conformitate cu condițiile precizate.

Dacă valoarea eligibilă a proiectului se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA.

Dacă valoarea eligibilă a proiectului depășește plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil așa cum este acesta stabilit prin Fisa intervenției aprobata în SDL dar nu mai mult de 200.000 euro, expertul bifează în caseta corespunzătoare NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

3. Avansul solicitat se încadrează într-un cuantum de până la 50% din ajutorul public nerambursabil?

Expertul verifică dacă avansul cerut de către solicitant reprezintă cel mult 50% din ajutorul public pentru investiții. Dacă da, expertul înscrie valoarea în Planul financiar și bifează caseta DA, în caz contrar solicită corectarea bugetului indicativ prin formularul de solicitare informații suplimentare.

Prin transmiterea formularului de solicitare informații suplimentare de către solicitant cu bugetul corectat, expertul înscrie valoarea în Planul financiar și bifează DA cu diferențe și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

În cazul în care nu se efectuează corectura de către solicitant, expertul bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

În cazul în care potențialul beneficiar nu a solicitat avans, expertul bifează caseta Nu este cazul.

G. VIZITA PE TEREN – dacă este aplicabil

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 75
--	---	-----------

VERIFICAREA PE TEREN	Verificare efectuată	
	DA	NU
<i>Verificare la SLINA</i>	☐	☐

F. DECIZIA REFERITOARE LA PROIECT

PROIECTUL ESTE:

- ELIGIBIL**
- NEELIGIBIL**

În cazul proiectelor neeligibile se va completa rubrica Observații cu toate motivele de neeligibilitate ale proiectului. Totodată, în cazul proiectelor al caror buget a fost modificat se vor detalia în aceeași rubrică motivele tuturor modificărilor realizate.

Expertul care întocmește Fișa de verificare își concretizează verificarea prin înscrierea unei bife („v”) în căsuțele/câmpurile respective. Persoana care verifică munca expertului certifică acest lucru prin înscrierea unei linii oblice („\”) de la stânga sus spre dreapta jos, suprapusă peste bifa expertului.

Observatii:

Se detaliază (rubrica obligatorie dacă proiectul nu îndeplinește cel puțin un criteriu de eligibilitate și/sau dacă a fost redusă valoarea eligibilă sau intensitatea sprijinului și/sau a fost declarat neeligibil ca urmare a verificării pe teren):

- pentru fiecare criteriu de eligibilitate care nu a fost îndeplinit, motivul neeligibilității, dacă este cazul,
- motivul reducerii valorii eligibile, a valorii publice sau a intensității sprijinului, dacă este cazul,
- motivul neeligibilității din punct de vedere al verificării pe teren, dacă este cazul.

.....
.....
.....
.....

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023-2027 Manual de procedură pentru implementarea DR 36-LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Cod manual Versiunea: 01	Pagina 76
---	---	-----------

Observații

.....
.....
.....

Aprobat de: Manager GAL

Nume/Prenume .....

Semnătura - .....

DATA.....

Verificat: Expert 2 GAL

Nume/Prenume .....

Semnătura.....

DATA.....

Întocmit de: Expert 1 GAL

Nume/Prenume .....

Semnătura.....

DATA.....